HAFTALIK KÜLTÜR-FİZİK DERGİSİ 19 EYLÜL PERŞEMBE SAYI: 20 FİYATI: 70.000 TL (KDV DAHİL)

ÖKÜZ

orda bir köy var uzakta, o kööoy bizim köyümüzdür

zamane çocukları, zamane fişleri

Koş Ali koş, faili meçhul ne hoş

Jale dayak ye, güzel dayak ye

Ali topu at, iyi transfer yap

Baba işten atıl, güzel güzel atıl

Baba bana hap al, LSD al

Şivan dağa çık, Memed Şivan'ı kovala

Kaya bak rüşvet, ne güzel rüşvet

Akşamsefası

ORHAN PAMUK

Arıların gecesi

ARILARIN GECESİ

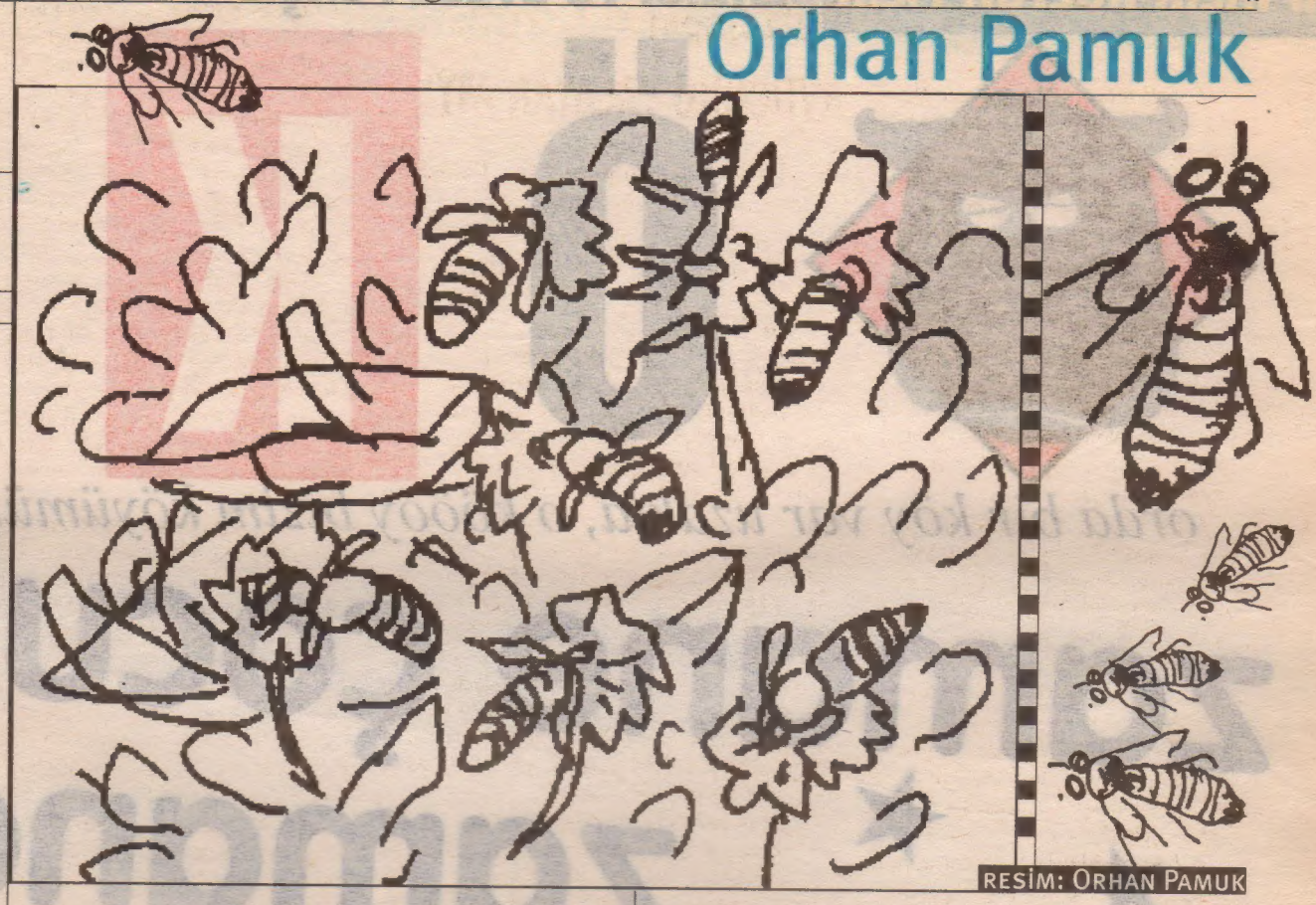

RESİM: ORHAN PAMUK

Kazayaklarının arasında pek çok arı gördüm. Kendi dertlerime dalmış, dünyaya bakmadan sokaktan geçiyordum ki, birden yanıbaşımda sürmekte olan harekete şaşıp, durdum.

Yaz sıcağında bir duvar dibi. Benim boyumun düzeyinden serin bir rüzgar esiyor, ama belimden yukarı çıkmayan alçak duvarın kaldırımla birleştiği köşede, kazayaklarının yayılarak koyu pembe, kırmızımsı çiçekler açtığı yerlerde bambaşka bir iklim var. Kuytuluk. Sıcak. Durgunluk. Arılar vızır vızır hareket ediyorlar.

Benim başımın düzeyinde yalnızca rüzgar değil, şehrin ve mahallenin uğultusu var; kornalar, açık bir balkon kapısından duyulan bir evin iç sesleri, tam yukarıdan geçen bir uçak, araba motorları ve bir inşaatın gürültüsü. Kaldırıma sarkan ve yayılan kazayaklarının arasına doğru usulca çömelip başımı yaklaştırınca şehrin bütün sesleri kesiliyor da insan yalnızca arıların vızıltısını işitiyor. Burası başka bir alem. Önce sokarlar diye bir telaşa kapılıyorum, ama meraklıyım da. Kısa süren merakımın sonuçları:

1. Hiçbir arı bir çiçekte uzun bir süre kalmıyor,
2. Her arı bir çiçekten diğerine hızla yer değiştiriyor ve bunu sürekli yapıyor,
3. Böylece her çiçeğe belirli bir süre içersinde pek çok sayıda arı konmuş oluyor.

Sonuç: Her arı bir çiçekte kalsa, orada ne yapacaksa yapsa, sonra da nereye dönecekse dönse, ortada çok az bir hareket ve vızıltı olur. Çünkü çiçekler de arılar gibi hep aşağı yukarı birbirinin aynı. Arılar aynı işi, hiç yer değiştirmeden, hep aynı çiçekte kalarak yapsalardı, petekleri gene aynı sürede dolardı, ama insanlar arıların çalışkanlığından dem vurmazlardı.

Böylece yaptıkları gereksiz gürültüye-vızıltıya yüzümü yeterli bir süre yaklaştırmış olduğumu düşünerek arılardan uzaklaştım. Arıların ne kadar saf, temiz, çalışkan, vs olduklarını iddia edecek değilim.

Bunlar zaten bakkallarda kavanozlar içinde satılan o tatlı şeyi yapıyorlar mı, şüpheliyim. Temizlikleri ise çiçeklerle ilgili bir efsane. Arılar sokar. Herkesin kötü anıları vardır. Bu özelliklerinden dolayı onlara gizli bir sevgi de duyuyor olabilirim.

Çiçeğin hemen ötesinde, üzerinde bir an sanki havada asılı kalır gibi duruyorlar, sonra düşer gibi içine girip çiçeğin en kıymetli tozlarını düşüncesizce yağmalıyor, ama işlerini orada, o çiçekle bitireceklerine hadi bir başkasına gidiyorlar. Çiçeğin tam üzerine konamadıkları vakit, ağır ağır yürüyerek -dört beş kısa adım- ta merkeze sessizce bir sokulmaları var, gerçekten insan tiksiniyor. Uçan böceklerin yürüyüşü hep tiksinti vericidir zaten. Acemi acemi ama kendinden emin ve pek mağrur yürüyorlar. Oysa bütün bu sürede, demin üzerimizden geçen uçak Yeşilköy'e çoktan inmiştir. Ben de yoluma devam ettim.

CAN YÜCEL

Zavallı memleketim

Nedir bu çektiğimiz
Alnımıza ENAYİ mi yazılmış yoksa
İki tür çeteyle yönetilmişiz
Biri hırslı, biri hırsız
Biz de tarihlerdir yutuyoruz
Ama bu memleketin yetiştirdiği
dehalar da var
Sülün Osman, Parsadan gibi
Bunlar hiç değilse
başımızdaki idarecileri
Dolandırmayı iyi biliyorlar.

...musa kart

Otomotiv sektöründe işçilerle işveren ilk defa ortak eylem yaptı!

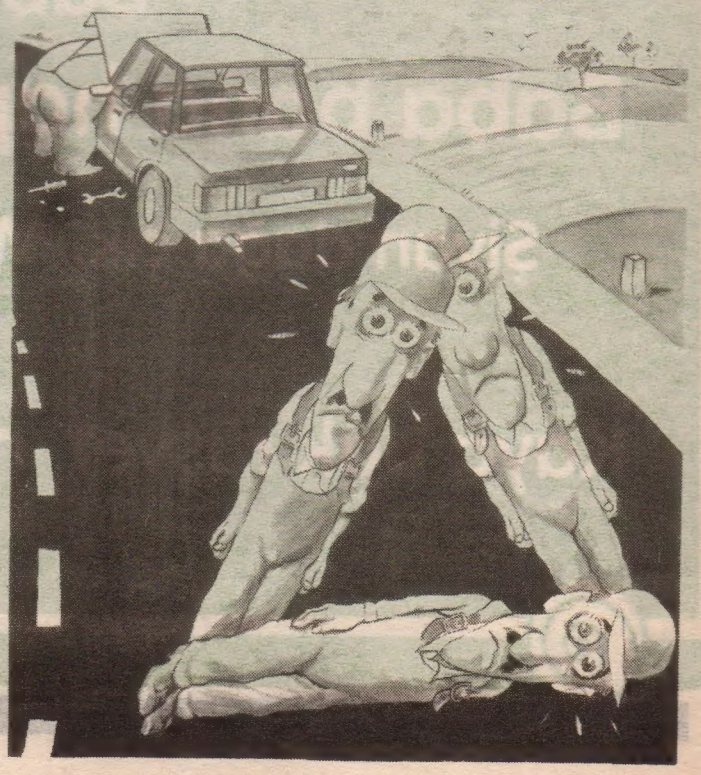

Akşamsefası

BİR DAKİKA

✔ yazarımız oktay güzeloğlu uluslararası macaristan - zigetvar retina video film festivali'nde "insan" adlı kısa filmiyle jüri özel ödülünü kazandı!.

● ZAMANINDA... Yaşamındaki trajedileri yansıttığı şansonlarıyla tanınan Fransız şarkıcı ve oyuncu Edith Piaf, üç yaşındayken yakalandığı menenjit nedeniyle kör olmuş, ancak dört yıl sonra yeniden görmeye başlamış. Körlüğü sürseymiş, şarkıcı olmayı hiç düşünmeyecekmiş belki de.

✔ şehrin ılık solukları, anlatı, tuncer erdem, yky! kıyıp hayaller kitabı, hasan ali toptaş, can yay!. müzik ve muhalefet, halil turhanlı, altı kırk beş yay!. ders kitaplarında cinsiyetçilik 1928 - 1995, firdevs helvacıoğlu, kaynak yay!

✔ mersin'de, kimsesiz çocuklara yardım amaçlı, sokak çocukları merkezi'nin çalışmaları devam ediyor!.

● DEFTERDEN... 'Potemkin Zırhlısı'nın küçük burjuvalar üzerinde yaptığı etki, karıları kendilerine et yedirse duyacakları öfkeye dayanmaktadır. (Bertolt Brecht)

✔ almanya'nın sesi radyosu (deustch welle), 1996 yılı türkçe edebiyat yarışması düzenledi!.

✔ musa anter: "türkiye'nin elibeş yıllık girdisinin çıktısının, canlı şahidiyim. hem yalnız şahidi mi?. değil!. sanığıyım, mahkumuyum ve davacısıyım!."

✔ sabah gazetesi yazarı leyla umar, küba devlet başkanı fidel castro'ya çerkes tavuğu pişirdi!.

✔ ertürk yöndem: "bugün yine 12 eylül 1980 öncesi kara günlere dönmek üzereyiz"

✔ mikis theodorakis 70. doğum yılına atfedilen livadhia kültür ve sanat festivali'ne müzisyen muamme ketencoğlu da davet edildi!.

✔ cumartesi anneleri, cuma anneleri'nden sonra şimdi de şehir anneleri çıktı!.

● UŞAKLI ANNEM DER Kİ... Bulut gider Aydın'a / Git işine, gaydına / Bulut gider Şam'a / Çek koca eşeğini dama..

✔ sezen aksu, uykusuzluk belirtisi olarak ortaya çıkan insomnia hastalığına yakalanmış!.

✔ çiller: "içimde bir sevda var. bu ananız türk milletine sevdalı. çünkü bir başka milletin daha karakeçilisi yok."

✔ abd'li bir doktora göre, edgar allen poe bilinenin aksine alkol komasından değil de kuduzdan ölmüş!.

✔ emeklilik yaşı kadında 50'ye, erkekte 55'e yükseltilmesine karar verdi!.

✔ tarım ilaçları yüzünden yılda 35 bin kişinin öldüğü açıklandı!.

Halit Çapın

AVUCUNU YALAYAN AYI...

Ayıların mutlulukları, ayılıklarından ötürü, doğdu dürüst insanlara göre daha uzun sürelidir. Ama gene de biticidir. Gene de ölümlüdür.

AYININ biriydi...

Ayılığının keyfini pek süremedi...

Avucunu yalaya yalaya öldü, gitti...

Ayının başının belaya girmesinin başlangıcı, Amerikalı ile tanışması... Amerikalı, Gölcük'te görevli Arthur Shunsan isimli bir deniz albayı... Gölcük'te avlanacağı tutmuş... Ve ayıyı bulmuş... Daha kücüminnacık bir yavru iken. Avı filan bırakmış albay, ayıyı alıp evine dönmüş. Ve o günden sonra da ayı en büyük uğraşı olmuş. Süslemiş, püslemiş hayvanı, evin içinde bir yer yapmış ve kendince ve yavaştan İngilizce öğretmeye başlamış...

Ve ayı, yeni evinde birtakım ayılıklar yapar, ayılığını gösterirken, albay da Amerikalılığını göstermiş... Kalkmış, o zaman Başkan olan Kennedy'ye bir mektup yazmış... Durumu anlatmış ve lafı bağlamış:

"Şimdi ben bu ayıya babanızın ismini taktım. Honey Fitzgerald dedim... Siz ne dersiniz?" Bizde bu tür mektubu en yakın arkadaşınıza yazsanız, "Dağda bulduğum ayıya babanın ismini taktım.", deseniz, alacağınız cevap gayet belli: "O ayı senin baban ve dahi sülalendir. Sen ayıya kendi ismini tak, çarşıya pazara sal, herkes sizi ikiz zanneder"... Falan filan... Ama Amerika başka. Gelen cevap gayetle olumlu: ***"İlginize çok teşekkür ederiz. Hepimiz sevindik..."***

Ayının ismi tamam, keyfi tamam... Her sabah pamuklarca beyaz ekmek dilimlerine, tereyağ üstüne bal sürülerekten kahvaltı ettirilmekte... Her anladığı yeni İngilizce kelime için, bal miktarı artırılmakta. Ayı fazla bal yiyeceğim diye basbayağı İngilizce'ye merak sarmakta... Gel, git, otur, kalk hepsini lügatına almış. Türkçe dersen o yok. Ayı Türkçe öğrenip de ne edecek? Aslında böyle düşünmesi ayılığından.

Ama gel de anlat. Ayının tek bildiği, anladığı kelimeler karşılığı hep sol avucuna tutuşturulan bol ballı ekmek dilimlerini yemek... Sonra zamanla ekmeğini boşlayıp, sadece tereyağ ve ballı kısmını yalamak.

Ayıların mutlulukları, ayılıklarından ötürü, doğru dürüst insanlara göre daha uzun sürelidir. Ama gene de biticidir. Gene de ölümlüdür.

Ve albayın Amerika tayini çıkmış günlerden bir gün. İlk akla gelen Honey Fitzgerald'ın, yani ayının sahibiyle birlikte Amerika'ya gitmesi... Amerika'ya böyle giden ayı yok mu? Çoook. Ama bizimkinin şansı tutmamış. Nedense olmamış Amerika işi. Ve albay alıp getirmiş ayıyı, Gülhane Parkı'ndaki Hayvanat Bahçesi'ne. Durumunu bir bir anlatmış... Kennedy'den gelen mektubu yöneticilere vermiş. Ayıya itibar gösterilmesini istemiş. Göstermişler de... İçine koydukları kafesin üstüne ismini yazmışlar. Honey-Fitz diye... Daha fazlası can sağlığı. Ve ayıcak sahibinin ardında kalakalmış, sahibinin ardından bakakalmış.

İlk günler, çok ama çok acısını çekmiş ayılığının... Hani Türkçe'yi öğrenmeme ayılığının... Git, gel, otur, kalkı biliyor ama İngilizce'sini... Türkçe'sini sopa gücüyle iki günde söküp atmış, kendisine "Afferim ulan ayı" dedirtmecesine... Yaşamın belasına başka değişiklik de ismi üzerine... Bahçedeki bakıcıların arada bir kendi isimlerini unuttukları oluyor, nerede kalmış ayının ismini ezberlerinde tutmalar... O yüzden kolayına vurmuşlar... Honey Fitzgerald'ı Hanefi etmişler çıkmışlar... Hanefi aşağı, Hanefi yukarı. Ben bu ayıyı tanıdığımda kafesinde asıl ismi yazılıydı ama, o Hanefi'liği, sopa belasına, çoktan bellemişti.

İsim, misim bir yerde fasarya. Ayı kısmı nasılsa doğuştan kendi sıfatına sahip... Ayının asıl sorunu, asıl büyük sorunu... Tereyağ ve ballı ekmeği... Amerikalı'nın alıştırdığı kahvaltı sofraları. Ülen bizde çocuklara yedirmek için tereyağ ile bal bulunmazken, ayının bu konuda esamesi mi okunur. Kimsenin işi gücü yok da, ayının balını mı düşünecek... Herkesler gibi, ayı da önüne konanı yiyecek. Bu, bu kadar. Gel de anlat... Ziram ki, ayı kısmına bir şey anlatmak kolay iş değil...

Ve ayı bu minval üzere, belki size şaka gelecek ama, aha işte yemin, şaka değil, başlamış devamlı sol avucunu yalamaya. Eskiden ballı ekmekler konulan avucunu, sol avucunu muttasıl yalamaya... Arada bir, bir salkım üzüm verildiğinde, hayallenmeyi bırakıp gerçeğe dönmekte ve ayrıca duanın bini bi para, üzüme girişmekte.

Günler, günleri kovalamakta... Armudun iyisini ayılar yer diye masallar anlatılmakta, aslında armutları hep başkaları yemekte... Hanefi kendi kendini, kendi elini yemekte... Artık öyle bir durumda ki ayı, yalamak filan laf, basbayağı avucunu kemirmekte.

Ve Hanefi giderek kötüleşmiş. El cılk yara. Farkına varmakta da gecikmişler mi ne? Ölümü avucunu yalayaraktan olmuş.

Pek sık olmasa da, şu birkaç dönümlük dünyada, ***"Ben bir şeyler oldum"*** diyen ayıların, sonradan avuçlarını yalayarak öldükleri de görülmüş ve işitilmiş şeylerdendir, anlayacağınız...

Leb-i Derya Sayın

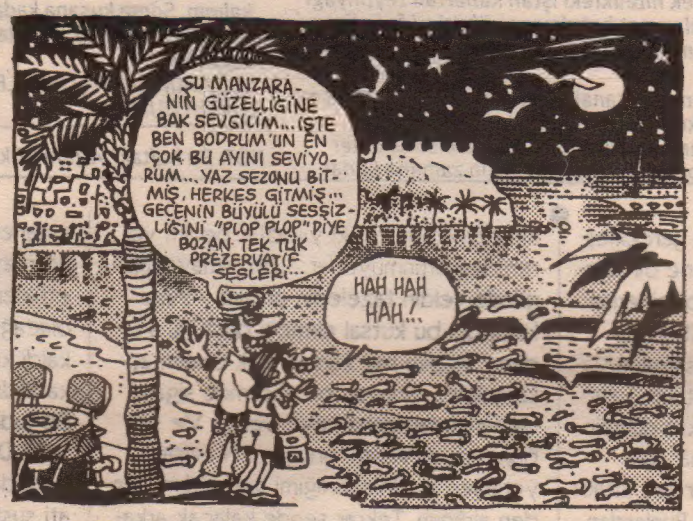

ayça şen

ayça•şen

İnsanın tek bir kokuyla bulunduğu ortamdan uzaklaşması akıl almaz birşey. Ağabeyimin müstakbel karısıyla tanıştığım gün sürdüğü kokuyla çikolata fabrikasının sokaklarında oynadım saatlerce.

Yaz tatillerinden bahsedilince de düşmüş fahişelerin, filmlerde gittikleri "Avşa adası" ismiyle, birden kendimi seksen ortalarında bir batakhane-diskotek arası yazlık yerin içinde hissettim. Neredeyse boğazına kadar jean çekmiş yapışık saçlı gencin pistin ortasına geçip dans edişine eşlik ettim içim sıkıla sıkıla.

Ağabeyimle yaş farkımızı ilk kez hissettiğim o günden hemen sonra ateşlendim. Çünkü içimde bir takım sesler bir daha onunla sinemaya gidemeyeceğimi, bilek güreşi yapamayacağımı ve o lezzetli kavgaları edemeyeceğimi söyledi haince.

Ürperdim...

Annem takır takır titreyen vücudumu görüp gözlerinden kanlar damlayarak doktora koşturdu ağabeyimin kız arkadaşıyla ayrı eve taşındığının akşamı. Çok acele ediyordu ama bilinçliydi sanırım. Çünkü giderken beni almayı unutmamıştı. Oysa herşeyi unuturdu evde. Ocaktaki yemeği, anahtarı, kendini...

Bu sefer unutmamıştı işte. Aslında aceleden doktor aramayı düşünecek vaktimiz yoktu. Zaten o zamanlar herkesin evinde telefon da yoktu öyle.

Evde erkek olmamasının burukluğuyla doluydu içimiz dışımız. Sonra sokaktaki karanlığa attık kendimizi. Hızlı adımlarla yürürmüş gibi koştuk sokağa çıkma yasaklarının jandarma düdükleri öterken. Mahalle aralarında doktor aradık canhıraş çığlıklar atarak içimizden.

Çoğu zaman gözüm gökyüzüne takıldı. Uzağa netledim gözümü, apartmanlar bulanık bulanık akıp gitti kapkaranlık tavanın altından. Bir de panik içindeki annemin koşan vücudu ve bir şişip bir kapanan burun delikleri aşağıdan boyum küçük olduğundan.

Sonunda bir çatı katında doktorun tabelasını ve loş ışığını gürdük gece yarısı mahallenin birinde.

Aşağıdan zili çaldık. Annem sanki hayatımdan üç dakika daha kazanmak için panik içindeydi.

Kapı açılmadı uzun süre. Gitmemiz gerektiğini anladığımızda kapının önünde onbeş dakikadır bekliyorduk. "İyi ki gitmemişiz" dedi annem otomat cızırdayıp merdivenleri çıkarken... Sanki oturanlar bu gezegenden değilmiş gibi kapılar uzun uzundu. Ya da ben çok küçüktüm.

Birden ışık sönüverdi. Zifiri karanlıktı heryer. Körlük egzersizlerinden deneyimim olduğundan karanlık fazla sasrsmadı.

Ne kadar tırmandığımızı hatırlamıyorum. Tek hatırladığım, annemin kolumu gere gere merdivenleri bana çıkarttığı ve takır takır titreyen çenem.

Sonra bir kapı aralığından ışığın yüzüme süzüldüğünü hatırlıyorum.

Hayallerim miydi ışığa kavuşmuş olan yoksa çatıya mı varmıştık, şüpheliydi.. Bu konuda bir türlü kendime güvenemem. Ben şahsen ne güvenilir insanlar gördüm kimseye güvenmeyen.

Sonra ışık saçan kapının zilini çaldık. Pijamanın üzerine kravat takmış adam kapıyı sert sert açtı.

Ateşimi söndürmek için ikisi bir olup küvete götürdüler beni. Aralarında garip bir yakınlık vardı. Bir can kurtarmak için arada kurulan ve cinsiyeti reddeden türden bir yakınlık. Alev alev yanan vücudumu buz gibi suyla yoğurdular.

Herşey hallolup etraf süt liman olunca, ertesi günbeni alıp karşısına oturttu, sıfır samimiyet.

Kravatından asla ödün vermeyen doktor, bir yandan küçük parmağıyla burnunu taciz ederken bir yandan da içine sperm gibi bir sıvı yerleşmiş, yanları düşük, ihtiyar gözlerini kemik çerçeveli gözlüğünün arkasından küçük suratıma dayadı. Çocukları sevmediğini haykırır gibi sağlığımla ilgili bir takım sorular sordu beni kendi yaşına çıkaran ciddi sesiyle. Sanki çok ilgilenirmiş gibi...

O kadar yaşlıydı ki, utandım kendi rahatsızlıklarımı ölmek üzere olan bu adama anlatmaya. Bu şımarıklık olurdu. Ama o bunu yanlış anladı ve ondan korktuğumu sandı. Azarladı ve öksürmemi istedi. Öyleyse benim de gençliğimle onu çatlatmaktan başka çarem kalmamıştı...

Asıl o yıllardan en net hatırladığım, ağabeyimle cuma akşamları televizyon karşısında "hazır ol!"da durduğumuz İstiklal marşımız, bayram geceleri hayran olduğumuz Nesrin Topkapı'mız, içilecek nitelikteki iştah kabartan zeytinyağı reklamlarımız. Bunları net hatırlayınca öbürleri fasa fiso geliyor; dün yediğim yemek, sevgilimin telefon numarası, sorumluluklarım.

Asıl en büyülüsü, annemin sanat dergilerinden birinde Nesrin Topkapı'nın onbeş kollu fotoğrafını gördüğüm andı. Doğa üstü biriyle karşı karşıyaydım ve kimse bana neler olduğunu anlatmıyordu. Ben de onu yakın zamana kadar bambaşka gezegenden gelmiş insanüstü yaratık olarak kabullenmiştim.

Ve tabi bir de Barış Manço şarkısı vardı. Adı "Cacık"tı. Şiirden hiç anlamam. Nasıl yazılır, nerde yazılır, iyi para getirir mi, bohçaya mı koyulur, bilemem. Eskiden bir de utanırdım şiir okuduğum zaman duygusal sanacaklar diye. Ama geçenlerde uzun zamandan sonra şiir sevmeyen bir arkadaşımın evinde bu şarkıyı dinledim. Etkilendim... Bilemiyorum, garip bir hazla dinledim seneler sonra tekrar...

"Sözüm meclisten dışarı dostlar,
bu günlerde kendimi hıyar gibi hissediyorum.
Hani dilim dilim doğrasalar beni, Marmara, Ege, Karadeniz ve hatta Akdeniz, cacık olur diyorum...
Derdim öylesine büyük ki dostlar; kırka yarıp yine kırka bölseler ve kırk bostana gübre diye serpseler, kırk bin tane ot biter de kırk bin derde deva olur diyorum...
Ne oldu bana böyle durupdururken? Oğlan aldı başını gitti. Kız zaten söz dinlemezdi. Düğmem kopuk, paçam sökük, oramda buramda çengelli iğneler... Bir de, çengelli iğne, nazar bozar derler. Hanımın çorabı kaçık, başında bigudiler... Karabaş bile suratıma bakıp bakıp ağlıyor.
Övünmek gibi olmasın ama dostlar, kendimi hıyar gibi hissediyorum. Hani ince kıyım doğrasalar beni, Akdeniz cacık olur diyorum ve hatta Atlas okyanusu ve hatta hatta Büyük okyanus bile cacık olur diyorum.
Böyle cacığa rakı mı dayanır...
Çivi çiviyi söker derler, soğuktan donanı buzla ovarlar. Ben zaten yanmışım dostlar, peki beni fırına mı koysalar?.."

Pek anlamam şarkı sözünden, Barış Manço müziğinden. Böyle başka şarkıları var mı, onu da bilmiyorum. Belki de bir döneminde bunları yazdı ve o dönemi bitirdi.

İşte ben bundan korkuyorum. Ya bundan on sene sonra düşündüklerimi anlatamazsam, tartamazsam? Ya ben de bir gün kendi yazdıklarımı bile anlayamazsam?..

O zaman kendime geldiğim en ufak anda koşa koşa giderim, önü örümcek tutmuş mağaralara girer, yıllarca kendi başıma kalırım. Sonra kusana kadar düşünür, sonunda da sokaklarda çifte çift ekleyerek çifte telli yapar, avazım çıktığı kadar bağırırım;

"ALLAHIM SANA ŞÜKÜRLER OLSUN! SONUNDA AKLIMDAN KURTULDUM"...

NOT: Bu haftaki yazımı Gökhan Dabak'a armağan ediyorum.

ASLAN ÖZDEMİR

Yırtılan İpek Sesiyle

Yöreme gelmiş oturmuşsun karşımda, yanına sığınırsam senin karşın boş kalır. ***"...Ellerini alıyorum sabaha kadar seviyorum..."*** *öpmeyi özlediğim bir yerinden öpüyorum.*

Bir akşamüstü daha düşmüş şehrin üstüne. Gökteki kızıl renk damların üzerindeki kiremitlerin rengini daha da belirginleştirmişti. Şehrin sokaklarında dolanan araçlar da kısa farlarını yakmaya başlamışlardı. Ay hilal vaziyette akşamüstünün o kızıl ve artık mavi denmeyecek kadar bozulmuş göğün ortalarında yeni belirlenmekteydi. Tırnağımın kontürü de ışığa tutunca aynı tadı verebiliyor. Bir köpeğin havlaması ile birlikte karanlık istenilen veya beklenen tonuna ulaştı. Şimdi sokak lambalarıdır karanlığa renk tutan, geceyi aydınlatan, hayat veren.

Gün akşamı özler, akşam güne karışmayı düşler, ama sonsuz uyum atlasında bir araya gelip kavuşmak fiilini gerçekleştiremezler. Ancak anlık öpüşlerle birbirlerini hissederler. O da, zamanı birbirlerine devrettikleri küçük bir an'dan ibarettir.

Ne zamandır oturupta masamada yazı yazmayı özlemiştim. Ya yatakta uzanarak ya da oturduğum koltukta dizimin üstünde yazıyordum. Şimdi masama oturmuş kitaplıktan aldığım bir kaç kitabı yeniden gözden geçiriyorum. Bunlardan biri de ***Cemal Süreya***'nın şiirleri. Kitap **Sevda Sözleri** adı altında bütün şiirlerinden oluşuyor. **"Sen bir çocuksun, annen sinirden bir de sevinçten doğurdu seni..."** Ön kapağında Henri Matisse'in bir resmi, arka kapağında elinde sigarası külü uzamış ve paltosuyla şairin bir fotoğrafı. Belliki mevsim kış. Cemal Süreya'nın önünden geçtiği eski bir yapı, duvarlarından bir bitki sallanıyor.

Özlediğim aşk benim. Yeniden kapımı araladı aşk. Bu masada sigara içmek de ayrı bir zevk veriyor. Penceremde bir akşam. **"...Yırtılan ipek sesiyle / Güneşle birlikte bahçelerde mavi gözlü bir aslan dolaşır..."**, **"...insanın aslan kanıtıdır, güneş kanıtıdır aşk..."** Yıldızı olmayan geceleri de seviyormuşum ben. Başkalarının ihtiyaçları var ki yıldızlar benim yöremde görünmüyorlar. **"...En olmayacak günde geldin tazeledin ortalığı / Alıp kaldırdın bu kutsal ekmeği düştüğü yerden..."** Kapım her zaman açık benim aşka, yıldızı olmayan bir akşamda sigara dumanımdan daha keyif veren. Ve sen bana hayat veren, tırnağımın kavisine yerleşen ay. Misafirliğimi geri aldım, senden aldığım. Tekrar sende kalacak arkasında kapanırken kapım. **"...Yoksuluz gecelerimiz çok kısa / Dört nala sevişmek lazım"**. İnsanın özlemesi de çok güzeldir; sabah kahvaltısını ve kadını, yolculukları ve kadını, günle akşamın buluşmasını ve kadını, sevişmeyi ve kadını. Yöreme gelmiş oturmuşsun karşımda, yanına sığınırsam senin karşın boş kalır. **"...Ellerini alıyorum sabaha kadar seviyorum..."** öpmeyi özlediğim bir yerinden öpüyorum. Konuşuyoruz, konuştuklarımız salona kalıyor. Ben kendiminkini duyamıyorum. **"...Sesinde ne var biliyor musun / Söylemediğin sözcükler var..."** Senin uykun geldiyse sen uyu. Ben geceyi sabaha bırakacağım,ay'ı geri verip gündüzü alacağım. **"Ellerim gece yatısına çağrılmış"**. Sen uyu, gündüzden geceyi devraldım, emanetini geri vereceğim. Onları elele görmeye çalışacağım, birbirlerine temas ettikleri o küçük ana sabahta seyirci olacağım. Şunun şurasında sabaha ne kaldı ki, hemen hemen bütün pencereler kararır. **"...Ey ışık ayı gönlü bol Eylül / Doğuda bekle bizi perdeli kentte..."**

"...Denizler büyüdü / Gece azaldı..." birazdan sen de uyanırsın, kurduğun saati susturmak için. Özlemini duyarsın karanlıkta kalkmanın, sabahı kucaklayarak pencerenin önünde elinde çay bardağınla. Yaşıyamadıklarının üzüntüsünü anlatırsın pencerende ekmek kırıntıları yiyen güvercine. **"...Annem çok küçükken öldü / beni öp, sonra doğur beni"** Şimdi de güneş ayı geçti, karanlık bir yerden çıkar karşımıza nasılsa. Benim yapmaya çalıştığım ikisini de bir arada görmekti.

İçki evniden çıkınca / camdan / demin oturduğum yere / baktım. / Sigara paketimi / masada unutmuşum./ Sandalyede / Tıpkı benim gibi. / Ama / biraz daha mı hüzünlü? / Otururken de / Biraz daha mı çıkarıyor / Kamburunu? / Biraz daha mı benziyor / Babama / Bir yaş büyüğüm babamdan / ve rüzgar / bir törendeki gibi / çekiştirir durur / Yağmurluğumu.

Akşamsefası

F-ERHAN ŞENSOY
FERHAN ŞENSOY

geCeDeste

Ferhan Şensoy

en fena mürekkebin bitmesi
beş kasım cumartesi
bak bak bitiyor pastırma yazı
kurşun kalem ile kendine geliyor yaz
bir sevgidir olmaz yerde dürtüklüyor
bu dişi ağrıyan lazı
ne ne kadar önemli

ne ne kadar tartışıldı
nerden çıktı
bu sarışın gitanes sigarası
nasıl birden antoloji
bu singapur defteri
antalya'dan getirdim bu kurşun kalemi

Biz toplum olarak, bazı akrepleri ve kovaları, sırf yükselenleri yengeç diye hakir görmeye devam edecek miyiz?

Korkarım ki, kırık kalpli insanlar kervanına, yükseleni oğlak olan balıklar, yükseleni boğa olan teraziler de katılacak; bu böyle sürüp gidecek. Ondan sonra da, toplumsal diyalog diye yırtınıp duracağız. Ne acı...
Bir noktayı belirtmeden geçemeyeceğim ki, bu hafta burçlar konusunu irdeleyeceğimi bilen bazı dostlarım beni uyardılar. Hatta bir tanesi " Aman birader, vazgeç bu sevdadan" dedi, "burçlar konusunda çok fanatik insanlar var, maazallah başına bir şey gelir"... Beni uyaran tüm dostlarıma, duyarlı tavırları için teşekkür ettim ve bildiğim yoldan dönmeyeceğimi söyledim. Hepsi de "amaan, inatçı adam tipik... İşte ! " dediler. Burada bir "...." bırakmamamı anlayışla karşılayacağınızı umuyorum, burcumun ne olduğunu mecmua sayfalarında ilan edecek değilim.
Tarafsızlığıma gölge düşsün istemem. Zaten eminim ki, pek çok okurum şu an içlerinden "Aaa, tipik..." olduğumu söylüyorlardır. Haa, bir okurumun bana yakıştırdığı burç diğerine uyar mı, orasını da bilemem. Ancak, sevdikleri kız ya da erkek tarafından "Ayrı burçların insanlarıyız, bir araya gelemeyiz" diye reddedilen pek çok gencin dramını bilirim. Hatta bir tanesi başını göğsüme yaslayarak ağlamış ve "Yalan söyledim ağabey, yalan söyledim, teraziliğimden utandım da boğayım dedim" sözleri eşliğinde gözyaşları dökmüştü ki, o gencin acısını hala unutamam. Neyse ki, çok sonraları kızın da aslında yay değil koç olduğu anlaşıldı ve her şeyin üzerine sünger çekerek mutlu bir beraberliğe adım attılar. Geçen gün de bu beraberliğin en tatlı meyvesini getirdiler, elimi öptürdüler. Maaşallah pek sağlıklı, pek gürbüz bir şeydi. Hani eskiden aslan parçası derdik ya , öyle. Ancak artık aslan gibi, koç gibi kelimeleri iltifat niyetine kullanamıyoruz, hemen burç manasına çekiliyor. Yalnız...
Bakınız, size samimi bir itirafta bulunayım. İster burç manasına çekilsin, ister başka bir manaya, yeter ki "arslan" demeyelim de "aslan" diyelim. İlk gençlik yıllarımda, "arslan" kelimesini, "kılınç" kelimesini kullanmamak için pek çok cümlemi yarıda bıraktığımı hatırlarım ki, bu ayrıntıda bir dram gizlidir. Ne mutlu yeni kuşaklara, aslan da diyorlar kılıç da... Belki bir gün "hemşehri" yerine "hemşeri" yazacağımız günler de gelecek kimbilir...
Yakın zamanda tanıştığım bir hanımefendi bana "Siz... burcundan mısınız? " şeklinde bir soru yöneltti. O burçtan olmadığım gibi, bu soruya da bir mana veremediğimi söyledim. Hanımefendi "Yoo, yanlış anlamayın" dedi, "durmadan lafı dağıtıyorsunuz da onun için sordum?" Eh , haksız da değildi belki. Maalesef böyle bir huyum var. Neyse...
Esasen, bu hafta burç mevzuuna dalmamın sebebi, elime geçen bir araştırma. Türkiye'nin onaltı yerleşim biriminde gerçekleştirilen bu araştırma, dört ayrı grup içindeki burç dağılımını saptamak amacıyla hazırlanmış: İşlerinden şikayet ederken "Pazarda limon satarım, daha iyi"diyenler, trende hep koridor tarafına bilet alanlar, karate fimlerini tekvando filmlerine tercih edenler ve tansiyon sorunları nedeniyle tuzsuz ekmek yemek zorunda kalanlar...
Araştırmının sonuçları gösteriyor ki, her burç her gruba, genel nüfus içindeki oranına göre dağılmış. Biraz daha açık ifade edeyim, oğlaklar ne kadar "pazarda limon satarım daha iyi" diyorlarsa , başaklar da o kadar diyor. Yengeçler trende koridor tarafını ne kadar tercih ediyorlarsa, boğalar da o kadar tercih ediyor.
Gelin edebiyata saygı duymayın şimdi. Değerli edebiyatçımız Sözbir Petunya, yıllar önce "Oğlakların Recep, Boğaların Kezban, Başakların Ayşe" adlı eserinin finalinde, bu araştırmanın sonucunu gözler önüne sermişti. Evet, kötü Ağa'nın burç ayrımı yoluyla iktidarını koruduğu Gömülcek köyü bir gün uyanır ve Yengeçlerin Memiş, Ağa'ya şöyle seslenir: "...yengeç dediniz, yay, başak, koç dediniz. Hepten kırdık birbirimizi. Ağa, hiç demiyon ki oğlağı da bulgur aşı yiyo, boğası da bulgur aşı yiyo. Aslanı da sürünüyo, koçu da sürünüyo. Terazisi de eşşek süküyoo, kovası da eşşek süküyoo. O en hassas dediğiniz balık var ya, Balıkların Osman bizim Karakaçan'ı anırta anırta götürmedi mi? Nirde kaldı ki farkımız..."
Yalnız, elime geçen başka bir araştırmanın sonucu, hayvanlarla cinsel ilişki alışkanlığının burçlar arasında eşit dağılmadığını, iki burcun insanlarında yoğunlaştığını gösteriyor. Bu araştırmanın ciddiyeti konusunda kesin bilgilere sahip olmadan, sözkonusu iki burcu açıklayamam tabii ki. Ancak, eğer bu araştırma bilimsel ciddiyete sahipse, o zaman yukarıda yazdıklarımın tümünü gözden geçiririm ve gerekirse özür dilerim. Burcumun bir özelliği olarak değil, bilimsel namusun gereği olarak... Neyse, biz fıkramıza geçelim.
Babası küçük Ercan'a sormuş:
-Bugün neler yedin, bir bir say bakalım...
-Bir muz, beş köfte... Gerisini saymak çok uzun sürer babacığım, pirinç pilavı yedim.
Akıllı, yaramaz, hazırcevap... Bilin bakalım , Ercan'ımızın burcu ne?

SOSYOLOK ECEVİT

Ülkü Tamer

ÜŞÜR ÖLÜM BİLE

Bir ormanda tutup onu
Bağladılar ağaca
Yumdu sanki uyur gibi
Gözlerini usulca

Bir soğuk yel eser
Üşür ölüm bile
Anlatır akan kanı
Beyaz sesiyle

Diz çöktüler karşısında
Sonra ateş ettiler
Parçalanan yüreğine
Yuva kurdu mermiler

Bir soğuk yel eser
Üşür ölüm bile
Anlatır akan kanı
Beyaz sesiyle

Gelip kondu bir güvercin
Ellerine o gece
Kırmızı bir çelenk oldu
Bileğinde kelepçe

Bir soğuk yel eser
Üşür ölüm bile
Anlatır akan kanı
Beyaz sesiyle

Müşamsefası

DÜŞKOVALAYAN

Atilla Atalay

34 TN 405

Bu sabah baktım, yine cillop gibi yıkanıp cilalanmış kapının önünde duruyor. Babam da içinde, torpidoyu siliyor. Geçirdiği kalp krizinden sonra, doktor bir süre araba kullanmasını yasakladı. Ama o hergün arabasını özenle silip durduğu yerde çalıştırıyor...

Sağa çek... Seni anlatıcam.

Bir süre öylece durdu kapının önünde. Yalnızca, babam iş dönüşü kapısını açıp şoför mahalline kuruluyor, babasının yeni arabasında vakit geçiren, çatal sesli, iri burunlu ergen çocuklar gibi, saatlerce içinde oturuyordu... Naylon muhafazası henüz yırtılmamış koltuklardaki bu uzun oturma seansları boyunca arabanın "kitapçığını" okuyor, camına su fışkırtıp sileceklerini çalıştırıyor, hava kararınca da kısa ve uzun hüzmeli farlarla evin duvarında ışık gösterileri yapıyordu. Annem, Nuri Dedem ve ben de camdan nöbetleşe arabanın içindeki babamı izliyorduk. Şeytana uyup arabayı çalıştırması, sürmeye kalkışması; borcu bitmemiş kıymetli arabamızı bahçenin duvarına çakmasıyla sonuçlanabilirdi. Çünkü onun arabası vardı ama henüz ehliyeti yoktu.

O sıralardaki bir çok asker ailesi gibi biz de Oyak kredisiyle bir Renault 12'ye "girmiştik". Diğerleri yeni arabalarını vızır vızır sürüyorlardı, babam ise işin henüz teori kısmında, arabanın kitapçığını bir hafız edasıyla yutuyor, ehliyet sınavı için aldığı günün gelmesini bekliyordu. Bu süre içerisinde, yani babam arabayı henüz kullanamıyorken, "arabanın aküsü boşalmasın, motoru devir daim etsin" diye arada bir mahallenin kasabı, çalıştırıp bulunduğu yerde ileri geri yapıyordu. Kasap, bizim araba için, kaza belaya karşı, tampon önünde horoz boğazladığı günden beri; acemi babama şoförlük ve bakım bilgileri veriyor, hatta kendine iş edinip babam görevdeyken arabayı çıraklarıyla beraber bir temiz yıkıyordu. Bir haftasonu "arabanın motoru açılsın" diye beraberce Tekirdağ'a mandraya gidip; arabaya kasabın dükkanı için, henüz kesilmiş dört koyun gövdesi yükleyip geri döndüler. Babam koltuk naylonlarını açmaya bile kıyamadığı arabasına kasabın ketenperesine gelip nasıl da taze kesilmiş koyun doldurmuştu... Bu işe en çok kapı komşumuz Mahmut Amca gülüyor, "kumandan, sat sen şu arabayı, kullanıp etmeyi bilmiyorsun, öölece çürüyüp gidecek" diyerek dalga geçiyordu. Babam bu işe ses etmese bile, ben için için Mahmut Amca'ya çok bozuluyordum. Ne yani, bizim arabamız olamaz mıydı? Hem kendisi de bir senedir, Almanya'dan getirttiği siyah beyaz televizyonunu ekranın üzerindeki fabrika ambalaj çıkartmasıyla izlemiyor muydu? Onun yüzünden Uzay Yolu'nun, Kaçak'ın en heyecanlı bölümlerini, ekranın sağ üst köşesinde, "Achtung" diye başlayıp süren bi takım Almanca yazılarla birlikte izliyorduk. Hal böyleyken, bizim arabanın koltuk naylonundan ona neydi, o kendi televizyonundan, kıyıp korkup sökemediği ambalaj çıkartmasına baksındı...Günler ara gaz vermeden dörde takmış ilerlerken, karlı bir kış sabahı babamı arabasının başında, gözlüğünü çıkarmış, kimselere göstermemeye çalışarak ağlarken buldum... Kalkmış, arabanın üstündeki karları temizliyormuş, ilkten kılıfın üstündeki karları atmış süpürgeyle... Bagaj kapağının orayı kılıfın üstünden doğru süpürürken, bir de bakmış süpürge içeri batıyor, altı boş. Alçak hırsız arabanın bagaj kapağını söktükten sonra dikkat çekmesin diye bir de kılıfı üstüne örtüp, koca kapakla ortadan kaybolmuş. Baktım, gerçekten çocuk gibi ağlıyordu. Ben "büyük" oldum o zaman. "Yaa noolucak boş ver, bunda üzülecek bişey yok baba be" gibisinden bişeyler söyledim... "Altı üstü bi kapak"... Kafasını kapaksız bagajın içine daldırıp, bişeyler arıyomuş gibi yaparak boğuk bir sesle, "Sen hayatında, kendi kazandığın parayla bişey al da o zaman konuş keranacı" dedi. Kafasını bagajdan çıkarıp rahat rahat ağlasın diye, sırtımı dönüp kös kös okula gittim.

Babam, ehliyetini alıp, ufak ufak arabayı kapının önüden kaçırmaya başladığında, hem "iyi iyi, alışsın azcık" diye seviniyor, hem de başına bi iş açmasından korkup camın önünde saatlerce arabayla dönüşünü gözetliyorduk. Bi keresinde tekerlekleri öttürerek tuhaf manevralarla geri geri evin önüne girdiğinde Nuri Dedem'den fırça yedi. Böylelikle, kırk yaşlarındaki babam, arabayla evin önünde -belki de istemeden, acemiliğinden- tuhaf numaralar yaptığı için babasından azar işitmiş oluyordu. İlerleyen hastalığı nedeniyle İstanbul'a gelip yanımızda kalan dedem, hastaneye her gidişinde babamın "arabayla götürüveriyim istersen baba" teklifine, "Soona binerin soona, hele sen bi adam gibi sürmeyi öğren" diyerek tersleniyordu. Bi keresinde babam iyice içerleyip bize, kendisinin görev yaptığı füze üssünde bilmemkaç bin dolarlık elektronik cihazları ustalıkla kullanmayı bildiğini, hatta konuyla ilgili insanlar yetiştirdiğini, boktan bi arabayı herhalde sürebileceğini söyledi. Hemen daha o gün, Cennet Mahallesi'ndeki Tanzim satışın önünde, park halinde duran bir başka renoya arkadan bindirdi...

Her acemi sürücüde olduğu gibi ilk kazasından sonra arabısından soğuyan babam, bir süre direksiyona elini sürmedi. Anca karşı tarafın arabasını yaptırabilecek parası olduğundan, bizim araba çarpık haliyle uzun süre kapının önünde "yattı"... Babam aylar sonra arabasını ilk günkü gibi gıcır gıcır boyatıp yine kapının önüne koydu. Tamamdı işte... Oysa boyayı izleyen bir kaç haftadan sonra, fırtınalı bir gecede öndeki apartmanın terasındaki su deposunun demir doğrama kapağı yedi kat yükseklikten uçup arabaya baklava biçiminde saplanacaktı...

Ardından, benim arabanın içinde oturup uzun uzun teyp dinleme, yerli yersiz kaporta yıkama, dikiz aynasında yeni çıkan bıyıklarıma ve sivilcelerime bakma yaşım geldi. 34 TN 405, bir çok kez darmadağın oldu, evin içinde defalarca "cana geliceene mala gelsin" geyikleri döndü. Ama emektar, "tık bile demeden" beni de büyüttü. Aradan geçen yıllar içinde, 34 TN 405'in en hüzünlü yolcusu Nuri Dedem olmuştu. Sağlığında binemediği araba, İstanbul'daki hastanenin morgundan aldığı kurşun tabutunu üstüne yerleştirilen bir bagajla Karabük'e, köyün mezarlığına taşıdı.

Bu sabah baktım, yine cillop gibi yıkanıp cilalanmış kapının önünde duruyor. Babam da içinde, torpidoyu siliyor. Geçirdiği kalp krizinden sonra, doktor bir süre araba kullanmasını yasakladı. Ama o hergün arabasını özenle silip durduğu yerde çalıştırıyor... Yanından geçip kendi arabama doğru ilerlerken, kaputa bi yumruk indirip babama "kaya gibisiniz maşallah" dedim. Sesim çatallandı galiba, ya da gözlerimden okudu... Camını açtı, gözlüklerini eliyle iterek alnına oturttu. "Ohoo" dedi, "Merak etme sen". Sonra camdan uzattığı eliyle arabanın tavan bagajını işaret ederek "benim arabanın burasına binmeme daha çook var" dedi. Sırtımı dönüp yürürken daldırıp bişeyler arıyormuş gibi yaptım. Kapının önünden yola doğru çıkarken kornalarla vedalaştık...

34 TN 405 devam et...

tuncer erdem

hepsinin ağzında
aynı tat
buruk, ekşi malt
tabanlarındaki sıcaklık
aynı hırsla
çıkıyor yukarıya
saç diplerine,
koltuk altlarına
sığınmışlar bir kaçak yurda
sudan uzak
yarışlarında kazanan yok
hepsinin sırtında
o bildik hayat
buruk muşmula surat

(Tuncer Erdem; 6 Eylül 1996)

Akşamsefası

mesut kara'nın

ARTİSLER KAHVESİ

Mehmet Ezici

"Gerçekleştirmeyi uzun süredir çok istediğim üç önemli film projem var. Bunlardan biri O benim Karımdı adlı film. Naylon Karı diye çekildi ve yazık oldu projeye. İlyas Salman'ın oynadığı filmi Samim Utku yönetti. Senaryo benimdi ve ben yönetecektim. Senaryoyu yazdım ve paramı da aldım. Şişme bir kadını, karısı gibi benimseyen, kadınlar tarafından itilen kakılan çirkin bir adam, sonunda Almanya'dan bir naylon kadın alır kendine. Köyüne getirir.

"Mehmet Ezici 10. sanat yılını kutluyor. Geçtiğimiz yıl, 10 Şubat 1976'da İzmir Sanatçılar Birliği'nce Bir Delinin Hatıra Defteri adlı oyunla yılın sanatçısı, 27 Eylül 1976' da Ankara Tiyatrocular Derneği'nce Git Gel Dolap adlı oyunla 1 Ocak 1977'de Kıbrıs Sanatçılar Vakfı'ndan aldığı Başarı Plaketiyle kapatan Mehmet Yalçın Ezici'nin 25 Haziran 1977 Cumartesi günü saat 21:00'de 10. sanat yılı nedeniyle Çocuk Esirgeme Kurumu'nun Kocamustafa Paşa'daki Yuvam Tiyatrosu'nda bir Sanat Gecesi düzenlendi."

Yıllar öncesinin bir gazete küpüründe, Mehmet Ezici'nin 10. Sanat Yılı böyle duyuruluyordu. Haftalar önce söyleşi yapmak için sözleştiğimiz günlerde kalp krizi geçiren ve bir süre hastanede yatan Mehmet Ezici, tam bir sinemacı. Oyuncu, senarist, yönetmen, yapımcı... Mehmet Dinler, Ümit Efekan, Natuk Baytan, Savaş Eşici, Feridun Kete gibi yönetmenlere asistanlık da yapan Ezici, gazetecilik ve halkevi başkanlığı da yapmış.

Ezici, 1968'de Eminönü Halkevi'nde amatör olarak tiyatroya ve aynı yıl sinema oyunculuğuna başlar. 1970 yılında İstanbul Sanat Tiyatrosu'nda Güner Sümer yönetiminde profesyonel tiyatrocudur:

"1950 yılında Gaziantep'in Nizip ilçesinde doğdum. Ortaokul yıllarında İstanbul'a geldik. Liseden sonra Belediye Konservatuarı Tiyatro Bölümü'nü kazandım fakat 3 ay devam ettikten sonra bıraktım. Babam kadın berberiydi ve sanatla da ilgiliydi, şiirler yazardı. Ben konservatuara uyum sağlayamayıp bırakınca imdadıma Halkevleri yetişti. Daha sonra, İstanbul Sanat Tiyatrosu, Şehir Tiyatrosu, Erol Keskin bey, Ayten Sert, Güner Sümer yetişti. Halkevlerinde uzun bir tiyatro serüvenim oldu. Aynı zamanda sinema oyunculuğu da devam ediyordu. Sonra Güner Sümer'le başlayan Ayak Bacak Fabrikası, Yarın Cumartesi gibi oyunlar, derken kendi tiyatromu yapmaya başladım. Bu arada Kadıköy Halkevi başkanlığı yaptığımda 18 yaşındaydım ve sanıyorum ilk bu yaşta halkevi başkanı olan bendim. En genç halkevi başkanı seçilmiştim. Tiyatroda Kayhan Arıkan vardı. Sinemada ufak çaplı yapımcılıkları oluyordu. Önemli bir rolle sinemaya girdim. Behçet Nacar, Tanju Korel'le oynadık."

70'li yılların ortasında kendi tiyatrosunu kurarak Bir Delinin Hatıra Defteri'ni oynamaya başlar. Ardından Harold Pinter'in Git Gel Dolap adlı oyununu sahneler. Bu iki oyundaki oyunculuğuyla üç ödül alır. Bu ödüllü dönemden sonra parasal sorunlar nedeniyle sahneye geçer:

"Düğün salonlarında, gece kulüplerinde, 3 yıldızlı, 4 yıldızlı otellerde iki kişilik şovlar yapmaya başladık."

Pembe Panterler, Kılıksızlar ve Modern Komikler 0 ile 1 adlarıyla ikili şovlar yapar Mehmet Ezici. Bu ikili şovlarda Ezici değişmeyen şovmendir:

"Ateş Böcekleri, Uğur Böcekleri, Noktayla Virgül'den sonra yeni bir ikili doğdu. Pembe Panterler."

1977 yılında Çocuk Esirgeme Kurumu Kültür Merkezi'nin başına getirirler. Aynı kurumun Yuvam Çocuk Tiyatrosu'nda Afacanların Öyküsü adlı oyunu yönetip, sahneliyordur. Yine bu yıllarda gazetecilik başlar. İstanbul Express ve Dünya gazetelerinden teklifler alır. Sanat eleştirmenliği yapar bu gazetelerde. Ardından Saklambaç gazetesine geçer, fotoromanlar çeker, yönetmen olarak. Ödül adını verdiği bir edebiyat dergisi çıkarır. Aynı anda bir kaç işi yapmayı seviyor ve başarılı da oluyordu. Örneğin söyleşi için bana söz verdiği gün kalp krizi geçirirken, "azraile selam, sanata devam" diyebiliyordu.

Bütün bunları yaparken bir yandan da sinemacılığını sürdürmüştür:

"Tiyatroyla aynı zamanda başlayan sinemayı da sürdürdüm. Oyunculuğun yanı sıra senaryolar da yazıyordum. Bir senaryo yazdım ve bunu ben yöneteceğim dedim, filmi çektim. Üç Karışlık Dünya. senaryo ve yönetmenliğin dışında küçük rollerden birini de oynuyordum. Sonra Manyak adlı bir film çektim. Senaryo ve başrol benimdi. Filmi ben yönetecektim fakat hem senaryo hem başrol bir de yönetmenlik olmasın dedim. Benim yetiştirdiğim, 11 yaşından beri benim yanımda olan bir arkadaşa verdim yönetmenliği. Şizofren bir hastanın dramatik bir öyküsüydü Manyak filmi. Sonuçta 20 filmin senayosunu yazdım. 46 filmde oynadım, bunun 25'i başrol. Ayrıca iki tane de şarkıcı filmi çektim. Ticari filmlerdi bunlar, iş de yaptılar."

Tatar Ramazan filminde Gardiyan Zihni'yi oynayan Mehmet Ezici, En İyi Yardımcı Oyuncu Ödülü'nü kutlayan jüri üyelerine biraz kırgın. Çünkü iki oyuncuya birden aynı ödül verilebileceğini ve bunun çok da zor olmadığını söylüyor.

Kalp krizi geçirdikten sonra sigarayı tamamen bırakan, içkiyi daha dikkatli içmeye başlayan ve bugünlerde evinde dinlenen Mehmet Ezici'nin gerçekleştirmek istediği projeler var:

"Gerçekleştirmeyi uzun süredir çok istediğim üç önemli film projem var. Bunlardan biri O Benim Karımdı adlı film. Naylon Karı diye çekildi ve yazık oldu projeye. İlyas Salman'ın oynadığı filmi Samim Utku yönetti. Senaryo benimdi ve ben yönetecektim. Senaryoyu yazdım ve paramı da aldım. Şişme bir kadını karısı gibi benimseyen, kadınlar tarafından itilen kakılan çirkin bir adam, sonunda Almanya'dan bir naylon kadın alır kendine. Köyüne getirir. Evden çıkmaması arkadaşlarının garibine gider, takip ederler. Evde naylon kadını bulunca şaka olsun diye buna tecavüz ederlerken patlatırlar. Adam, bu üç arkadaşını öldürür ve idama mahkum olur, idam edilir. Bunu bir gazete küpüründen aldım. Üçüncü dünya ülkelerinden birinde yaşanmış bu olayı Türkiye'ye uyarlayarak yazdım. Üç firma peşine düştü bu hikayenin. Fedai Öztürk'ü tercih ettik. Çektikleri filmin benim eserimle ilgisi yok. Bu filmi yeniden çekeceğim.

Arkadaşım Yılmaz Güney adlı kitabı film yapacağım. Yazarı Agah Özgüç'ten TV, sinema, dizi gibi her türlü görüntülü yayın hakkını yıllar önce satın almıştım. Bu projenin de finansa ihtiyacı var. Bir de yazarı Kadri Eskişehirli'den aldığımız Fuhuş Yolu adlı bir projem var. O da Matild Manukyan'ın hayatıdır."

şeyediler ve yorumları

CanBarslan

Dikkatli ve sadık Öküz okurları aşağıdaki başlığın geçen sayıdaki yazı başlığının aynısı olduğunu farkedeceklerdir... Ancak başlığın altındaki satırlar geçen haftaki yazının aynısı değildir. Çünkü geçen hafta yayınlanan yazı, örneğini ancak Hindistan ya da Bengaldeş'deki dergilerde gördüğümüz bir felakete uğramıştır... Sekiz şiddetindeki dizgi depreminden dolayı çoğu harfler bilinmeze savrulmuş, koca koca cümleler yer yarıklarından aşağıya düşerek kaybolmuşlardır... Şimdi, sıcak bir tashih ortamının özlemiyle Met-Üst'den rica ediyor ve geçen haftaki yazının düzeltilerek tekrarını istiyorum... (yapar... yapmaz... vicdanına kalmış)

TANIMLANAMAYAN ESKİ ARKADAŞ OLAYLARI

Dünyanın bir yangın yeri olduğu konusunda onunla birleşiyorduk. Ama bir farkla... O, yalnız yakıldığını, bense birinci dereceden koruma altındaki eski bir ahşap köşkün kundaklandığını söylüyordum... Salak malaktı ama insana tepeden bakan siyah ve ıslak kulakları vardı... Bunu espri olsun diye yazmıyorum... İki samimi arkadaş olduğumuz günlerdi ve kurban bayramıydı. Dolaşırken bir ağaç dibinde bırakılmış bir koyun kafası bulduk... Arkadaşım onunla oynarken ben ağacın gölgesinde uyuyakaldım... Uyurken, o, koyunun gözlerini cörtleterek çıkarmış ve kulaklarına sokmuştu..... Şimdi bile ne zaman, uyandığımda bana bakan siyah ve ıslak bir kulak görsem o arkadaşımı anımsarım... Vücudu insan, kafası salak, kulaklarıysa ıslak koyun gözlerinden oluşmuş mitolojik bir tanrı imgesi olarak belleğimde kaldı... Noolur, ikide bir ona salak dediğim için beni affedin ve yanlış anlamayın... Şu anda görşümeksek de o çok iyi bir sanatçı oldu... Kim derdi ki eskiden, Malibu yazan plaj terlikleriyle bakkala gidip orta boy yoğurt alan bir tıfıl genç, şimdi kağıt üzerinde keskin betimlemeler yapacak, yüklemler ve tümleçlerle kedinin fareyle oynadığı gibi oynayacak, tecahül-ü arifleri mecaz-ı mürsellerle kapıştırarak aradan çıkardığı keşk-ül tarif'leri ustaca sıralayacak ve bir alttan bir üstten geçirdiği zamirlerin yanına edatları da bağlayarak tüm yazılarını bir dantel dokusuyla işleyerek bitirecek... Ve nihayet adından zigon sehpalara ve fiskos masasının üzerine yayarak keyifle seyredecek...

Kendini dünyanın merkezi sanması dışında fazla olumsuz yönü yoktu... Tabii burnunu karıştırıp masanın altına sürmesini, ayağını debriyajdan çabuk çekip arabayı silkeleyerek kaldırmasını, saç kepeklerini masanın üzerine dökerek temizlemek yeine kafasına elektrik süpürgesi tutmasını, birer adet efervesant aspirini ve kalsiyum sandozu suda eriterek içerken, alnının sol tarafından belli belirsiz bir "ğğğ" sesi gelmesini, çocukluğunda anne ve babasını oral seks yaparken gördüğü için uzun boylu, kel ve bıyıklı adamların omuzlarına başını dayayarak ağlama isteğini, osuruktan nem kapmasını, bir dergide gördüğü harf yığınlarının kendisi için orada biriktiğini sanacak kadar paranoyak olmasını, bundan önceki hayatında kendisinin, zehirli zambaklar saçarak ağızlarını açmış bekleyen beyaz zarfların kuşattığı bir gelin arabası olduğunu sanmasını ise kötü birer huy olarak saymaya benim gönlüm pek razı olmuyor...

Yazının başında ona ikide bir salak dediğim için affedilmemi söylemiştim ya... Şimdi ona kendisini sınama şansı veriyorum... Eğer yukarıdaki hayali arkadaşım için uydurup uydurup yazdıklarımı kendi üzerine alınırsa rengi pembeden maviye dönüşecek, yok eğer alınmazsa onu köpeğime ısırttırtır... tısır..sırtı..sssr.. Sssitret ya!.. Zaten köpeğim de yok, blöf yaptım...

Akşamsefası

KARİKATÜR: ATEŞ, GIRGIR VE MURTAZA

Altay Martı

*Diyarbakır'a, okula döndüğümde forsum binbeşyüzdü. Gırgır'a gönderdiğim karikatürler belirli aralarla yayınlanıyordu. Amerika'lı **Mad**, Rus **Krokodil**'den sonra dünyada üçüncü satan bir dergiye yurdun her tarafından karikatürler, mizah öyküleri yağıyordu, bu bütünleşmeyi düşünebiliyor musunuz? Ve ben de uzaktan da olsa bu aileden sayıyordum kendimi.*

Kapağında **Cafer Zorlu**'nun savruk, titrek ama çok sevimli karikatürleri ya da **Zeki Beyner**'in bol yamalı yoksul insanları, cumbalı evler, elinde sefertasıyla yürüyen memurlar, iri göğüslü, badem gözlü, mevzun bacaklı kadınlar, ufak tefek sokak taşları, hamal küfeleri, purolu şiş göbek patronlar ya da çöp tenekelerinin etrafında dolaşan başı boş kedi köpekler olurdu. **Akbaba** dergisinin son zamanlarına yetiştim; aklımda çok ince bir çizgi olarak kalabildi. Derken **Gırgır** çıktı. Şizofren bir sarı üzerine konduruImuş patlak gözlü, patlıcan burunlu, gerektiğinde ezilmiş, gerektiğinde çok hin yüzlerce komik yüzlü, komik bedenli tip elini kolunu sallayarak, babalarının eviymiş gibi çıkıp geldiler odalarımıza ve o tarihten itibaren de yirmi yıl boyunca bazen çok **"güldürdüler"** bazen de **"güldürürken düşündürdüler."**

Evinde hamsili pilavla, mısır ekmeği pişen, kıyısından köşesinden de olsa **Andre Gide, Tolstoy** ve ille de **Gary Grant**'ın konuşulduğu bir ortamdan çıkıp sokakta **"Kuspe hındırhe"** ya da **"Gurri gurri kaka / seri vi sımaka"** gibi Kürtçe tekerlemeleri öğrenmeye çalışan bir çocuk için "çelişki"leri avlayıp ondan akıl almaz hoşlukta büyük kıvılcımlı karikatürler yaratan bir dergiye ne kadar kayıtsız kalabilirdim ki? Hem sonra **Gırgır "acıyı bal eylediği"** gibi muhalif ve asi sesiyle bizim yerimize de küfrediyordu dangalıklara. İşte bu saymaya çalıştığım nedenlerden dolayı okumaya başladım **Gırgır**'ı. Çorak bir sokağın, zorla ayakta kalmaya çalışan derb-u kalp olmuş bir evinin benden de soluk renkli duvarlarına kahkaha değmişse sebebi **Gırgır**'dı. **Utanmaz Adam, Hafiyesi Mahmut, Gaddar Davut, Zalim Şevki ile Kelek Osman, Küçük Adam, Muhlis Bey, Zarolar, Cork,Avanak Avni, Eşşek Herif, En Kahraman Rıdvan** ve **"İsimlerini sayamadığım"** onlarca ruhlarına mizah üflenmiş tip hınzırlıkları, tutunamamışlıkları, hazır cevaplılıkları ve "tehlikelere karşı göğüs germeleri" gibi bir çok meziyetle yıllarca dostluk gösterdiler bize.

Gırgır'ın büyülü sayfaları ve yaratım isteyen "akıl - fikir" karikatürleri habire titreşimlerini yayar da benim gibi iki arada bir derede kalmış, "köksüz" ve bir şekilde "var olmaya" çalışan sümüklü bir çocuk bundan etkilenmez mi? Hemen kağıt kaleme sarıldım elbette. Yalnız bir sorun vardı. Neyle çizecektim, hangi kağıda çizecektim? **Gırgır**'ı hem bir ekol hem de bir okul yapan üstad **Oğuz Aral** dergiden, biz, Anadolu'lara bunun da yolunu yordamını anlatıyordu: **"Kurşun kalemle bol bol eskiz yapın. Desen çalışın. Sonra da tarama ucuyla çinileyin. Ve elbette gereksiz taramalardan kaçının."**

İyi güzel de ben **Diyarbakır**'da tarama ucunu nasıl bulacağım? Aramadığım kırtasiye kalmadı. Yok! Aklıma suluboya fırçaları geldi. Fırçayı çini mürekkebe batırdığınızda ucu ip gibi incelebiliyordu. "Uzun araştırmalar sonucunda" bunu keşfetmiştim. Artık tüm araç - gereçlerim hazırdı. Oturup ilk katikatürlerimi çizdim. Sonra da beyaz bir kağıda sararak rulo yapıp kenarlarını bantlayarak heyecanla postanenin yolunu tuttum. Karikatürlerimi **Gırgır**'a postaladıktan sonra günlerce haftalarca bekledim. Olmadı. Yayınlanmadı. Önceleri biraz yıldım, ama bir bulaşıcı hastalıkmış demek ki tekrar başladım çizmeye. Ve bu kez **Gırgır**'a değil o tarihlerde yayınlanmaya başlayan **"Çivi"** dergisine yolladım "eserlerimi". Yaz tatiliydi. Diyarbakır Garajlarında sakız satıcılığından tutun da çakmak tamirciliğine dek **"ne iş olsa yaparım abi"** dönemini yaşıyordum. Garaj gazetecisinin belli bir yeri yoktu; nereyi boş bulursa oraya serip satardı gazetelerini. İki - üç hafta rica minnet açıp açıp baktım **Çivi** dergisine. Hayır, çıkmamıştı. Her defasında süklüm püklüm döndüm asıl hayatıma. Derken bir gün iki - üç haftadır neyi beklediğimi merak edip öğrenen ve artık en az benim kadar kaygılanan yolcu simsarı **Bozo Yaşar** taa garajın öbür ucundan elinde dergiyle seslendi: **"Koş ula, çabuk, gel, çıkmış, çıkmış"** Kalbim hırp etti. Hemen koştum ve başımda bir uğultuyla kaptım dergiyi Bozo'nun elinden. Amatörler köşesinde benim çizdiğim iki insan! Biri diğerine diyor ki: **"Paran kadar konuş oğlum."** Öteki cevaplıyor: **"Desene ben dilsizim abi."** Karikatürümün hemen yanına da dayanamamış tükenmez kalemle ve Ali Okulu harfleriyle şöyle yazmış Bozo Yaşar: **"Müjdemi isterem. İlk olarak ben görmüşem."** Allaaah! Keyfe bak! Coşkuyla gülüştük. Ben çizdim bu karikatürü, biliyor musunuz, ben çizdim!

Sonraki dönemlerde de boş bulduğum her kağıda, okulda tahtaya, sıralara, her yere çizdim. Ve 1980 yılında hayatımda ilk kez **Diyarbakır**'ın dışına çıktım. İki- üç yaz boyu yaptığımız bir çok iş sonucu kazandığımız paralarla İstanbul'daki bir akrabamıza geldik. Geldiğimin haftasında hemen "tarama ucu" alıp çizmeye başladım ve koltuğumun altında bir deste karikatürle Cağaloğlu'nun yolunu tuttum. **Gırgır**'ın yerini bulup **Oğuz Aral**'a ulaştım.Büyük usta acımasız eleştirilerini sıraladıktan sonra bir karikatürümü seçti ve çok ilginçtir, benim Gırgır'da ilk karikatürüm **"Çiçeği Burnundakiler"** sayfasında değil arka sayfada yayınlandı ve üstelik bu karikatürden para da almıştım. Artık feriştahı gelse tutamazdı ki beni! O yaz tatili hem **Gırgır**'a hem **Çarşaf**'a, **Raşit Yakalı**'ya, daha sonra hızımı alamayıp **Nehar Tüblek** ve **Tan Oral**'a sık sık uğradım. Kendimi çok önemli bir sanatçı sayıyordum artık.

Diyarbakır'a, okula döndüğümde forsum binbeşyüzdü. **Gırgır**'a gönderdiğim karikatürler belirli aralarla yayınlanıyordu. Amerika'lı **Mad**, Rus **Krokodil**'den sonra dünyada üçüncü satan bir dergiye yurdun her tarafından karikatürler, mizah öyküleri yağıyordu, bu bütünleşmeyi düşünebiliyor musunuz? Ve ben de uzaktan da olsa bu aileden sayıyordum kendimi.

✔✔✔

Lise kafeteryasında peyhas peyhas oturduğum bir gündü. Bir arkadaşım gelip ziyaretçim olduğunu, bahçede beklediğini söyledi. Merakla çıktım. Bahçenin ortasında benden de kara kuru bir çocuk gülümseyerek bana bakıyordu. Yaklaştım. **"Adım Murtaza"** dedi elini uzatarak. Karikatür çizdiğini, henüz hiç yayınlatamadığını anlatıp bir araya gelip beraber çalışıp çalışamayacağımızı sordu. Keyifle kabul ettim. Sonraki günlerde kahvelerde, çay bahçelerinde buluşup Paris sanatçıları havasında sohbetler edip, tartışmalara girerek, birbirimize çizdiğimiz karikatürleri gösteriyorduk. Ve kısa bir zaman sonra Murtaza'nın da bir karikatürü yayınlandı **Gırgır**'da. Eskiler hatırlar, bir zamanlar TV'de **Adile Naşit**'in "kuzucuklarım" diye başlayarak anlattığı çok sevimli masallar vardı. Murtaza bununla ilgili çizmişti. Evinde yaramazlık edip, başka şeylerle uğraşan çocuklara, sokakta pencereden odanın içindeki televizyonu seyredebilmek için başını uzatmış üç - beş simitçi, boyacı, sokak çocuğu evin çocuklarına bağırıyorlardı: **"Gürültü yapmayın da Adile Naşit'i dinleyelim."**

Bu Murtaza'nın yayınlanan ilk ve son karikatürü oldu. Uzun bir süre görüşemedik. Bir kez yolda karşılaştığımda gazete dağıtım şirketlerinden birinde şoförlük yaptığını söyledi. Ayaküstü konuştuk. Ben ona göre biraz daha şanslıydım. Katıldığım bir kaç "balonsuz karikatür yarışması"nda ödül bile almıştım. O ise ekmek derdindeydi; çizgili bir yaşamı istemeden de olsa bir tarafa bırakmak zorunda kalmıştı. Tekrar çizmesi için ısrar ettim. Gülümsedi. Sadece gülümsedi.

Çocukluğumuza rengini bulaştırmış **Gırgır** dergisi yıllar sonra el değiştirdi. **Oğuz Aral** hakkında olmadık, inanamayacağım şeyler söylendi. Daha önce kısa süreli de olsa bir kopuş yaşanmış ve **"Mikrop"** çıkmıştı. Bu kez bir bozgun yaşanıyordu. **Hıbır, Limon, Pişmiş Kelle, Deli, Nankör, Dıgıl!** Bölündükçe okur kaybeden bir çok mizah dergisi sardı her yeri. **"Avni"** adıyla biraz daha soluk almak isteyen **Oğuz Aral**'ın dergisi ise **"artık uzunca bir süredir Gırgır'ı sadece bir alışkanlık olduğu için alan ve bir olumsuzluk olsa da bıraksak diye düşünen"** okuyucuların çoğunluk olduğu bir dönemde tepetaklak gitti. **Oğuz Aral** inzivaya çekildi.

Yaşamın çok yüzsüzleştiği, çok gaddarlaştığı dönemlere girdik sonra. Kahrolası bir yoksullukla mücadelenin her çeşidini yapmak zorunda kaldım; elim bir türlü çizgiye gitmedi. Ve yıllar sonra bir gün ufacık bir kahvede Murtaza'yla karşılaştım. Sarıldık, öpüştük. Talihsiz ama çok zorunlu hayatını anlattı bana. Ablasına eziyet eden eniştesiyle tartıştığı bir gece işin içine kan girmiş, çekip eniştesini bıçaklamış. Uzun süre hapis yatmış. Epey bir söyleştik. Daha çok görüşmek temennisiyle ayrıldık sonra. Usul usul eve doğru giderken onunla karikatürden ne kadar az bahsettiğimizi düşündüm bu son karşılaşmamızda.

Soluğumu tutup her an her köşeden aymazlıkla kafasını uzatabilecek ve aslında en derinine dek lime lime olmuş bu hayata karşı çok temkinli olduğum bir zamandayım artık. Karikatür, benim çocukluk ve ilk gençliğimin bir türlü harlanamayan cılız bir ateşi olarak gerilerde kaldı. Murtaza'yı o buluşmamızdan sonra hiç görmedim. **Gırgır** artık yok.

Oğuz Aral beş yıllık aradan sonra yirmi yıl önceki çizgileri ve mizah anlayışıyla **Hürriyet Gazetesi**'nde karikatürler çiziyor şimdi.

Yaşam bir tercihtir, hiç kimseye laf etmek haddim değil. Ama aklımdan bazen çok sitemkâr iniltilerle şunlar geçiyor: **"Önce mizah dergileri bozuldu."**

. Sevgili Met - Üst, "Başın sağolsun, değerli kardeşim."

Akşamsefası

SÖZCÜKLERİN GURURU "ŞAİR MAİR"

Ramize Erer

GÖLGELER ADASI

Oya Gürel

Oysa gölgeler var... Kanla, canla, etle beslenenlerin sadece ışık, güneş vurduğu anılarda görünen gölgelerinden öte, karanlıklarda bile var...

Bir yokmuş bir daha yokmuş... Olmayan bir zamanın olmayan bir boyutunda, yokolanla yokedenin buluştuğu, hiçlik enlemiyle hiçlik boylamlarının kesiştikleri bir noktada, tüm yokluklara inat, bir adacık varmış...

İnatla varolan adacığın üzerindeki canlılar ise, onca yokluğun yoğunluğuna karşı koyamadıklarından gölge olmaktan ileriye gidemiyorlarmış.

Gerçi masal kitaplarından birinin en son sayfasında bir dipnot olarak, "varolan" adacığın "gölge canlılarının", peri padişahının oğlunun gökten üç elma düşürdüğü, yedi başlı ejderhanın yedi başını birden bir kılıç darbesiyle yere indirip güzeller güzeli sultanı kurtardığı zamanlarda kanlı-canlı, etten-kemikten olduğu yazarmış ama adacığın üzerinde birbirine karışmış anlamsız gölgelerden başka bir şey göremeyenler, bunun, "Binbir Gece Masalları"nın en saçma, en gereksiz bölümü olduğunu düşünür, güler geçerlermiş...

Ama gizeminden midir bilinmez, tüm yokluların kesiştiği noktada varolan gölgeler adası, gene de etle, kanla, canla beslenen "gerçek canlıların" ağzını sulandırırmış.

Sulandırırmış sulandırmasına da kimsecikler, onca gölgeyi oluşturan "şey"lerin ne olduklarını, nereye gittiklerini sormaz, sormak da istemezlermiş. Oysa, masal kitaplarından birinin o en son sayfasındaki dipnot, ne binbir gece masallarına eklenmiş gereksiz bir parça, ne de gülünüp geçilecek bir saçmalıkmış...

Hiçlik enlemiyle hiçlik boylamlarının kesiştiği noktada, inatla varolan adacığın üzerinde dolanan "Gölge canlılar"ın kendilerince bir yaşam sürdürdüklerini, yokluklar arasında varolan adacığın ot bitmemiş topraklarını ekip biçtiklerini, 'meee'lemeyen koyunlarını kırktıklarını, 'möö'lemeyen ineklerini sağdıklarını kimsecikler bilmezlermiş.

Zaten, gölge canlıların insan mı, kedi mi, köpek mi, kuş mu, yılan mı, çıyan mı, tavşan mı olduğu kimsecikleri ilgilendirmezmiş...

Nasıl ilgilendirsin ki...

Kanla, canla, etle beslenen insanlar kendi gölgelerinin bile ne yaptığıyla ilgilenmek zahmetine katlanmazken, yoklukları su götürmez, gölge canlılarla mı uğraşacaklar?

Kimbilir, kim bilmek ister ki doğurup, ölebileceğini, ölenin ardından gölge gözyaşları dökebileceğini kim bilir?

Kimbilir gölgelerin kedi-köpeklerle dostluk kurabileceğini, gölgelerin üzülüp sevineceğini, acı çekeceğini, kimbilir ki kanla, canla, etle beslenenlerin kılıçlarıyla bölüp ortasından ayırdıkları o ot bitmeyen düzlüklere gölgelerin, kılıç izlerinin inadına, bölünmemiş bir ip gerip üzerine tertemiz yıkadıkları çamaşırlarını asmak istediklerini...

Ortasından bölünmüş, yokluk enlemiyle, yokluk boylamlarının kesiştiği noktada inatla varlığını sürdüren adacığın üzerindeki gölge canlıların, bir gün, adacıklarının inadına sarılmak isteyebileceklerini kimsecikler ne bildi, ne de bilmek istedi...

Varsa-yoksa, inatla varolan adacığın o ot bitmeyen, görünmeyen gölgelerinin dolaştığı bembeyaz topraklarına taktılar kafalarını...

Oysa gölgeler var... Kanla, canla, etle beslenenlerin sadece ışık, güneş vurduğu anılarda görünen gölgelerinden öte, karanlıklarda bile var...

Ve, yokolanla yokedenin buluştuğu, yokluk enlemiyle yokluk boylamlarının kesiştiği bir noktada, peri padişahının gökten üç elma düşürdüğü, yedi başlı ejderhanın yedi başını birden bir kılıç darbesiyle yere indirip, güzeller güzeli sultanı kurtardığı zamanlardan bu yana yaşadıklarını geride bırakarak, "Peter Pan" gibi kendilerini asıllarının ucuna dikmeye çalışıyor ve kanla, canla, etle beslenenlere "Gölgelerin gücü adına!" sesleniyorlar: "Hey!... Biz de varız, bizim de söylenecek sözümüz, biçilecek otumuz var!.."

Metin Fidan

Selâm... Nasılsınız?.. İnşallah iyisinizdir!.. Moraliniz pek iyi olmasa da, ben, bizi raatlatmaya çalışcam burda.

Bunu yapabilmek için, şu tür gayretler planladım:.. Düzgün, raat okunan, annamlı cümleler kurucam. Yazının belli yerlerine, kibar, düzeyli, kıvrak, yeri geldiinde sert espiriler serpiştiricem. Ortak ilgiye maaruz konulardan bahsetmeye gayret edip, bu konulardaki düşüncelerimi olabildiince dürüst ifaade etme yoluna gideceğim. Ve gerektii anlar da, hayat hakkında, belki işiniize yarar diye, net bi şeyler söylemekten çekinmeyeceğim. Fekat yine de, bütün bu gayretler, "iyi, ama kuru bi yazı" yı oluşturmaktan öteye gitmezse, bunu sezdiim anda devreye giricem, bütün kurallı gayretleri siktiredip, biraz raatlamanız için türlü şaklabanlıklar, komiklikler deneyeceğim. Baazen de, türlü şaklabanlık, komiklik, kıvrak espri, annamlı cümle, nedir bunlar, hepsini çaktırmadan bulamaç edip, neyin ne olduunu belli etmeden, yazıyı büyülü, karambôl durumlara büründüreceğim. Gerekmedikçe, zorlanmadıkça, edeceğim öpeceğim gibi ceğim'li şeyler kullanmıycam; uzun olması gereken cümlelerin, bi kilometreden uzun olmamasına dikkat edicem. Korktuum ve utandıım anlarda, parantez içlerine kaçıp, oradan bişiyler fısıldıycam. (Bütün bunnarı yapabilir miyim bilmiyorum ama, en azından deneyeceğim. Eğer yazıyı, bi an elimden kaçırırsam, nooldunu anlayamazsam, yazı elden gider ben geride kalırsam: nooldunu annayamadıım için, bi aptal gibi ortalık yerde etraafıma şaşkın şaşkın bakınıcam, ve belki de bu daa hoşunuza gidecek.) Tabi bunu, bilinçli yapmadıım, dolayısıyla farkına varamadıım için, bana herşey normalmiş, yolundaymış gibi gelecek, burnumun sol deliinden gülümseyen minik tatağı, saadece siz göreceksiniz. Ve ben, bunu bana kimse net bi şekilde söylemediinden, bi daaki hafta yazıya yine, aynaya fazla dikkatli bakmadan çıkıcam, işimi yapıcam. İşimi yaparken, işime özel hayaatımı karıştırmıycam. Bu yazı ve sonrasındakilerin bedelli olarak tarafıma ödenecek parayı dolara yatırıp, üç sene sonra bi "elektrikli espri bulma makinası" almak istediimden bahsetsem bile, dürüst olup ucuz kahramanlık yapma numarasına, gerektiinden fazla başvurmıycam. Neyin ne kadar gerektiine, gerekenin ne olduuna, fazla kafa yormıycam. Ağızdan kaçmış ciddii şeylerin ardından, yumuşatıcı anlamlar üretsem bile, bundan fazla etkilenmiycem, yazıya kaldıı yerden devaam edicem. Yer yer cinsel espriler yapıcam, yer yer dolaylı anlatım kullanıcam. Cümlelerin sonuna doğru, gardımı alamadıımda, spontane buluşlara başvurucam. Yer yer, doğaçlama denen o refleks duygu disiplinine sığınıcam. Yerseniz.. Yemezseniz, yemediinizi bi şekilde sezip, "Hadi, çıkıp dışarda yiyelim o zaman" diyip, hayattan ciddii, birebir alıntılar yapıcam. Bu yedibinüçyüz adet gayretten çok azı işe yararsa, geri kalan üçü beşi raatlamanıza yardım etmezse, bunu sezdiim anda (Aman Allaam, bütün bunnarı nası sezicem), otomatik pilota bağlanıp erotik bi fıkra annatcam, o gün yaptıım çok salakça bi şeyi hiç süslemeden, bol bol gırgır geçin diye size sunucam, ya da son çaare, bi konuk çaarıcam, canlı bi konuk, ona sorular sorucam.

Yapmak istediklerim ve yapabileceklerim, bunlardır. Şimdi, bu ilk olduu için, izninizle bi prova yapmak istiyom.. Bir neydi? Bir; düzgün, annamlı cümle kur!. Tamam, bu, raat okunan annamlı bi cümle oldu; onu yapabiliyom Allaa şükür.. Sonra?. Düzeyli, kıvrak, yeri geldiinde sert espriler!. Kendimi bir satış sorumlusu gibi hissediyorum şu an!.. Güzeel, işte bu düzeyli bi espri... Sonra?.. Kıvrak espri ne yaa, onu bilmiyom ki!.. Mükemmel, işte bu da kıvrak bi espri oldu, aanında sıyırdın.. Sonra neydi, sert mi?.. Ohooo, o kolay: Yazı duygusu tam eroksiyon haalindeyken bi küfür patlattın mı, hem doğal olursun, hem de espri gibi durur o. Tabi yine de, biraz dikkatli olmalı, sayfaya diil, bi peçeteye boşalmalıyım.. Bi de, komik, değişik bi anlam buldum mu, şımarıp bunu abartmamalı, mütevaazi davranıp kısa kesmeliyim. Evet bu iyi, bunu yukardaki maddelere ekliyim.. Neyse, sonra?. Hmmm, bak burası en zor yeri işte... Ortak ilgiye maaruz konular!. Ama, bu saadece bi prova. Şimdilik, öylesine bişii seçiyim; bi daa ki hafta üzerinde düşünürüm! (Yalan)...

Evet, ilk konumuz, yemek yemek olsun. Bi taşla iki kuş! Hem yemek, hem de yemek. Biri isim, biri fiil. İlkönce, yemek'den başlayalım.. Bi dakka, sonraki gayret neydi?. Olabildiince dürüst ifaade etmek di mi?. Tamam, ne var, yaparım. İşte: "Bence yemek, şükredilmesi gerekilen en büyük niimettir..." Daa ilginç bişii söylememi bekleyemezsiniz, çünki şimdi saadece ısınıyom. Asıl cambazlık haftaya. Yaani bu konudan bahsedicez asıl yazıda... Bu arada, çok komik bişii oldu: Hani, tüm bunnarın amacı sizi raatlatmaktı ya, ulan, siz aklımdan çıkıverdiniz be!. Naapıyonuz orda, nasılsınız unuttum. Bi dakka, hemen komik bişii annatıyım size, belki biraz gülersiniz: (Ben küçükken, teyzemlere giderdim. Bi gün, yine onlarda, yiğenlerimle birlikte yer sofrasında yemek yerken, en küçük yeğenim: Oturuşunu düzeltmek için elini arkaya attığında, eli, sonra yemek için oraya bırakılan bi sütlaç kabına girdi, bileğine kadar. Eli sütlaçlandı!. Ve bi de, Annem bi kere bana: "Karpuzlusun" sen dedi; karpuz yedikten sonra aazımı yıkamadan onu öpmek için eğildiimde)... Nası, şimdilik yeter di mi bunnar?. Vallaa en iyilerini seçtim; bi iki taane daa var, onnarı da hemen harcamıyım, haftaya bırakalım... Şimdi bi de, şeyin provasını yapıyım azcık: Hani dedim ya, konuk felan.. Şu anda yanımda saadece, kedi var. Gel lan buraya!.. Ona bi soru sorcam.. Fısıldayarak sordum şu an... "Mutlu musun" diye fısıldadım. Yataamın kenarından, öyle baktı bana; annamıyo bişii... Sanırım mutlu.. Ne biliyim yaa!.. Kediden konuk mu olur?! Olur olur!. Haftaya zorla konuk edicem onu... Ondan anlam üretcem..

Son maddemizi de provalayıp, gidiyim artık ben... Neydi?.. Hayat hakkında, net bi şeyler söylemekten çekinmiycem!.. Hayat kötü, kolla dötü!.. Bu acele oldu idaare edin; haftaya, bunun nefis çeşitlemelerini yapıcam... Ha bi de şu vardı di mi? Bütün bu gayretler, "iyi ama, kuru bi yazı" oluşturmaktan öteye gitmezse, türlü şaklabanlıklar denemek... Ee, bu en son çaareydi ama, ben bunu az önce yaptım galbaa... O zaman iyi; yapmışım işte!.. Sizin için daa fazla naapabilirim?.. Haftaya, "Yemek yemek"de buluşuruz derim, ve hadi iyi günner dilerim!..

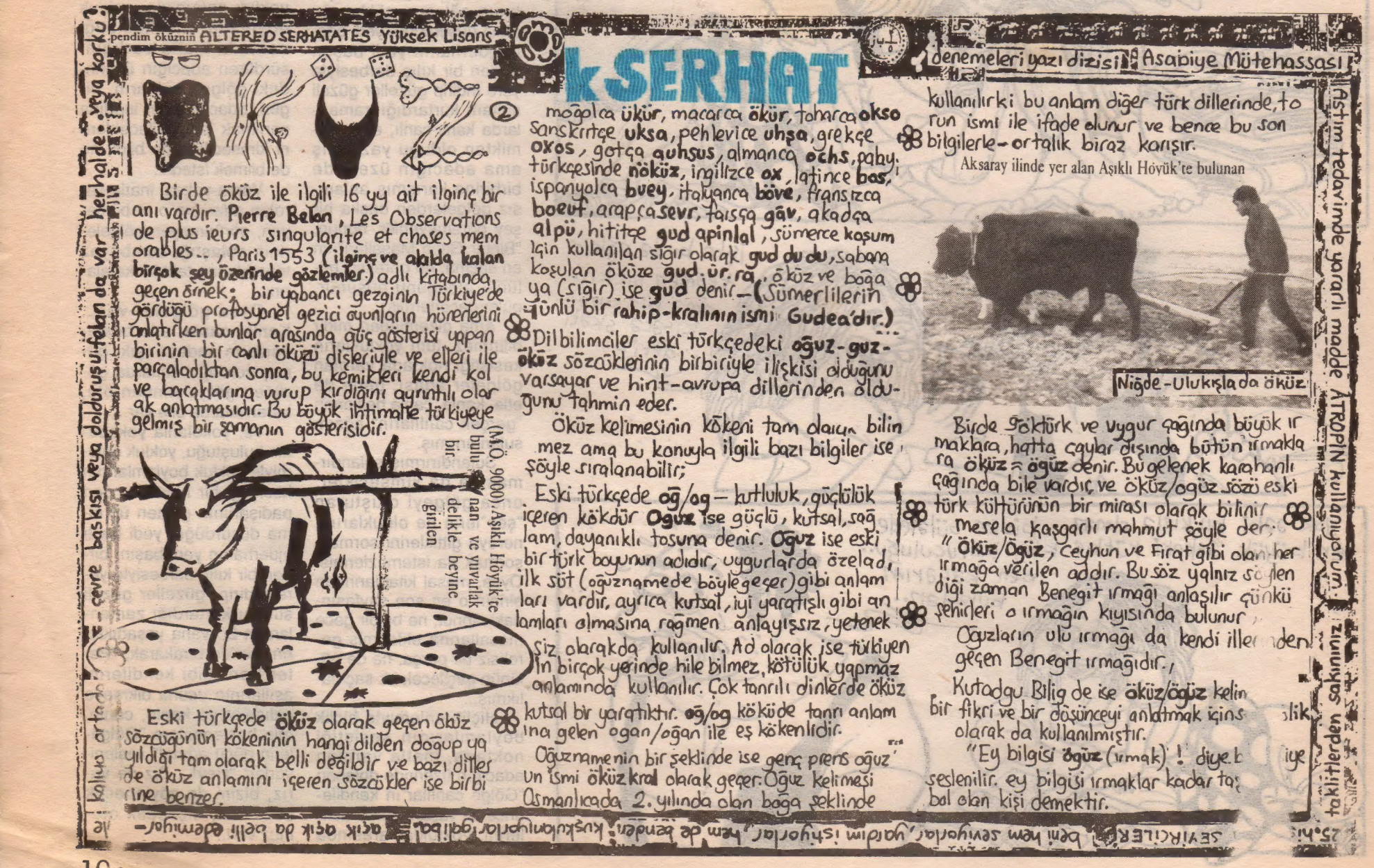

murathan

YILDIZTOZLARI

görünmez giderek kalanın derininde

Başka, *Başkalarının Gecesi*

Sonbahar Başlıyor Konulu Bir Kompozisyon

Dirilik ve dinginlik. Hüzünlü bir özgürlük. Tenin ürpererek kamaşması; gövdenin ve varlığın bir kez daha derinden duyulması... Yeni hayaller, kış hazırlığı, yeni bir mevsime geçerken içimizi hazırladığımız yeni bir hayat, tasarılar, düşler... Üşümeyi özlemek. Sıcak odaları. Penceredeki yağmuru. Sığınılan sinemaları... Kalın kitapları okuyacak uzun gecelerin başlamasını... Havalandırılan dolaplar, çekmecelerde giysilerin yer değiştirmesi. Herkesin kendi yaşamının özel ayrıntılarıyla zenginleştirebileceği geniş sonbahar dağarcığı!..

Benim için de sonbahar başlıyor. "Yazın bittiği her yerde söyleniyor". Kendi adıma, en fazla, "Bu yaz da böyle geçti," diyebilirim. Hem hiçbir şey söylememiş olurum, hem çok şey. Her neyse, sonbahar, her zaman iyi gelmiştir bana. Her sonbahar, tuhaf bir dirilme, bir ürperme yaşarım. Sanki bir rüyadan uyanmışım gibi gözlerim yenilenir, doğaya ve eşyaya taze gözlerle bakarım. Başka tür bir başlangıç duygusu. Sanki bu güne kadar olmayan şeyler, işte bu sefer olacakmış gibi. Sonbahar, benim içinde en rahat ettiğim mevsimdir. Özgüven duygusunu en çok sonbaharda hissederim. Yavaşlığı keşfederim; yeniden yavaşlığı keşfederim. Yazın tutku dolu yakıcılığından sonra sakinleşmiş bir hüzün iyi gelir bana, sonbaharın incelmiş kederlerini kendime, yüzüme, duruşuma yakıştırırım. Zamanı bütün benliğimle, bütün varlığımla, bütün derinliğimle hissederim. Bu yüzden olsa gerek, zaman sonsuzlaşır, yapmayı düşündüklerim için yeterince zamanım varmış duygusu yaşarım. Bir yanılsama da olsa bu duygu güç verir bana. Hayatı bir kez daha göze alırım.

Yazın sereserpeliğinden sonra, her şeyin yeniden düzenlenmesi, daha derli toplu olması gerekliliğini duyarım. Sonbahar huzur verir bana. Yapraklarından soyunmaya başlamış ağaçlı yollarda yapılan yürüyüşleri severim. Bir zamanlar yazmış olduğum bir şarkı sözü vardı:

"Ey aşktan çok ayrılığı sevenler
Sizin için sonbahar bütün
mevsimler
Değişir yerler, değişir kişiler

Kalır geriye hüzünler, yine hüzünler" demiştim. On küsur yıl önceydi bu. Hemen söyleyeyim de boşa aramayın, hiçbir yerde bulamazsınız. Bestelenmedi bu sözler. Dosyasında öylece kaldı.

Sonbaharı anlatan bir kompozisyon ödevi yazmak değil amacım. Konusuz kalmış da değilim. Sonbahar bile eskisi kadar zaman duygusu vermiyor bana. Yapacaklarım, hayallerim ve tasarılarım için zaman konusunda kendimi aldatacak yaşları geride bıraktım. Hoş, birçok konuda kendimi aldatacak yaşları çoktan geride bıraktım ya. Bitmesi gereken kitaplar var elimde, yarım kalmış işler, altına girdiğim yükler, çeşitli okuma ve söyleşi programları için yurtdışı seyahatleri. İkinci bir saat çalışıyor içimde. Aslında hiçbir şey yapmamak, yalnızca kitap okuyup, müzik dinlemek ve sevişmek istiyorum. Olmuyor. Kendi kelimelerim nabzımda atıyor.

Sözü uzatıyorum farkındayım, konuya giremiyorum, farkındayım. Gene bir başka şarkı sözümü yardıma çağırıyorum, bunu da boşuna aramayın, bunu da bulamazsınız: Güz Defteri.

"Niye anlamıyorsun sevgilim
Benim çocuk yüreğim
Aşkta cesur, ayrılıkta korkak"

Vedalaşmaların ilmini yapan Osip Mandelştam'ın tersine vedalaşmayı bilmem, beceremem ben. En fazla terk edilme kararının altına imzamı atmayı üstlenirim.

koleksiyon

Cepteki kediler ve kelimeler...
Yollar, yazılar, yeniden kavuşmalar için...
Fotoğraf: Frederic Lewis

Yeniden Güz Defteri:
"Ancak sen gidersen anlarım
Her şeyin bittiğini
Kalbimin üzerinden
boşluğa karışan
Kuyruklu bir yıldız gibi"

Birkaç haftalık kesintiyi saymazsak, yazı odamdan seçtiğim Tabldot'um, Koleksiyon'um, Kargo'm, Yıldıztozları'm, Kiler'imle birlikte başından beri Öküz'deydim. Şimdi, "Boğa Burcu Günleri" başlıklı ilk yazımda duyurduğum Öküz'deki o birkaç evleklik yerimi başkalarına bırakıyor, aranızdan ayrılıyorum. Kitaplarıma dönmek zorundayım, yarım kalmış işlerimi tamamlamak durumundayım, zamanım azalıyor, belki önümüzdeki aylarda, büyük bir olasılıkla, yeni bir yayın organında sürekli yazmanın yükünü yüklenmeden önce biraz dinlenmem, soluklanmam; kendi işlerimi yoluna koymam; yakıt ve kumanya tazelemem gerekiyor. Beni anlayışla karşılayacağınızı umuyorum.

Elbette her zaman sizlerle Öküz'e bakan trende olacağım. Ne de olsa, aynı yolun yolcusuyuz. Hepinizle olmasa bile çoğunuzla.

mungan

MBE 121 80040 Salıpazarı /İst.

test
KÜLTÜR SANAT
met üst

1- aşağıdaki sanatçılarımızdan hangisi **"şebinkarahisarlı"** değildir?.
a-) suna kan **b-)** mehmet çağçağ
c-) aziz nesin **d-)** limasol'lu naci

2- boş bir vaktinde; **"bir zaman gelecek, herkes, onbeş dakika meşhur olacak"** diyen pop-art sanatçısı kimdir?.
a-) ahmet kurtcebe alptemuçin
b-) andy warhol
c-) ender özkahraman
d-) efgan mirkelam

3- filme de çekilen **"tatar ramazan"** isimli romanın merhum yazarı kimdir?.
a-) kerim korcan **b-)** ağa ceylan
c-) çerkes ethem **d-)** arap kadri

4- ünlü müzisyen **wolfgang amadeus mozart**'ın müzik dehasını kıskanarak onu zehirlediği ileri sürülen bir başka müzisyenin adı medir?.
a-) mustafa sandal **b-)** şifo mehmet
c-) salıeri **d-)** nadir nadi

5- modern edebiyatımızın bir nevi ilk aforizmalarından sayılabilecek **"tiryaki sözleri"** hangi yazarımıza aittir?.
a-) şahap cenabettin
b-) fahrettin cüretlibatur
c-) giyaseddin keyhusrev
d-) cenap şahabettin

6- vaktiyle hakan albayrak'la **çete dergisi**'ni de çıkarmış aktif, dinamik ve genç bir romancımızın adı nedir?.
a-) sermet serdengeçti **b-)** nihat genç
c-) yasin adıyeke **d-)** bodygard orhan

7- **"sanırım hiçbirimizin farketmediği bir sarsıntı oldu"**, adlı şiir kitabı hangi şairimize aittir?.
a-) hasan öztoprak
b-) hasan öztoprak
c-) hasan öztoprak
d-) hasan öztoprak

8- aşağıdakilerden hangisi, **yukarıdakiler**'in yazarıdır?.
a-) ahmet taner kışlalı
b-) gunter walfraf
c-) repo ceylan
d-) timur danış

9- **LeMan** ve **Öküz** dergilerinde **şiör** ve yazıları çıkan **aslan özdemir**'in adı soyadı nedir?.
a-) kutlu esendemir
b-) nasıl yâni
c-) ersen ve dadaşlar
d-) bişey anlamadım

10- **"aylak adam"** isimli roman hangi rahmetli yazarımıza aittir?.
a-) bezgin bekir **b-)** kaşık ayhan
c-) yusuf atılgan **d-)** atılgan bayar

Not: Doğru cevap verenlerden ilk 10 kişiye **Tuncay Akgün**'ün **BEZGİN BEKİR** albümünden vereceğiz... Ömür Törpüsü kitabını kazananların isimlerini haftaya açıklayacağız...

geçen haftanın cevapları: 1: **(c)**, 2: **(c)**, 3: **(d)**, 4: **(b)**, 5 : **(c)**, 6: **(e)**, 7 : **(d)**, 8 **(c)**, 9: **(b)**, 10: **(d)**

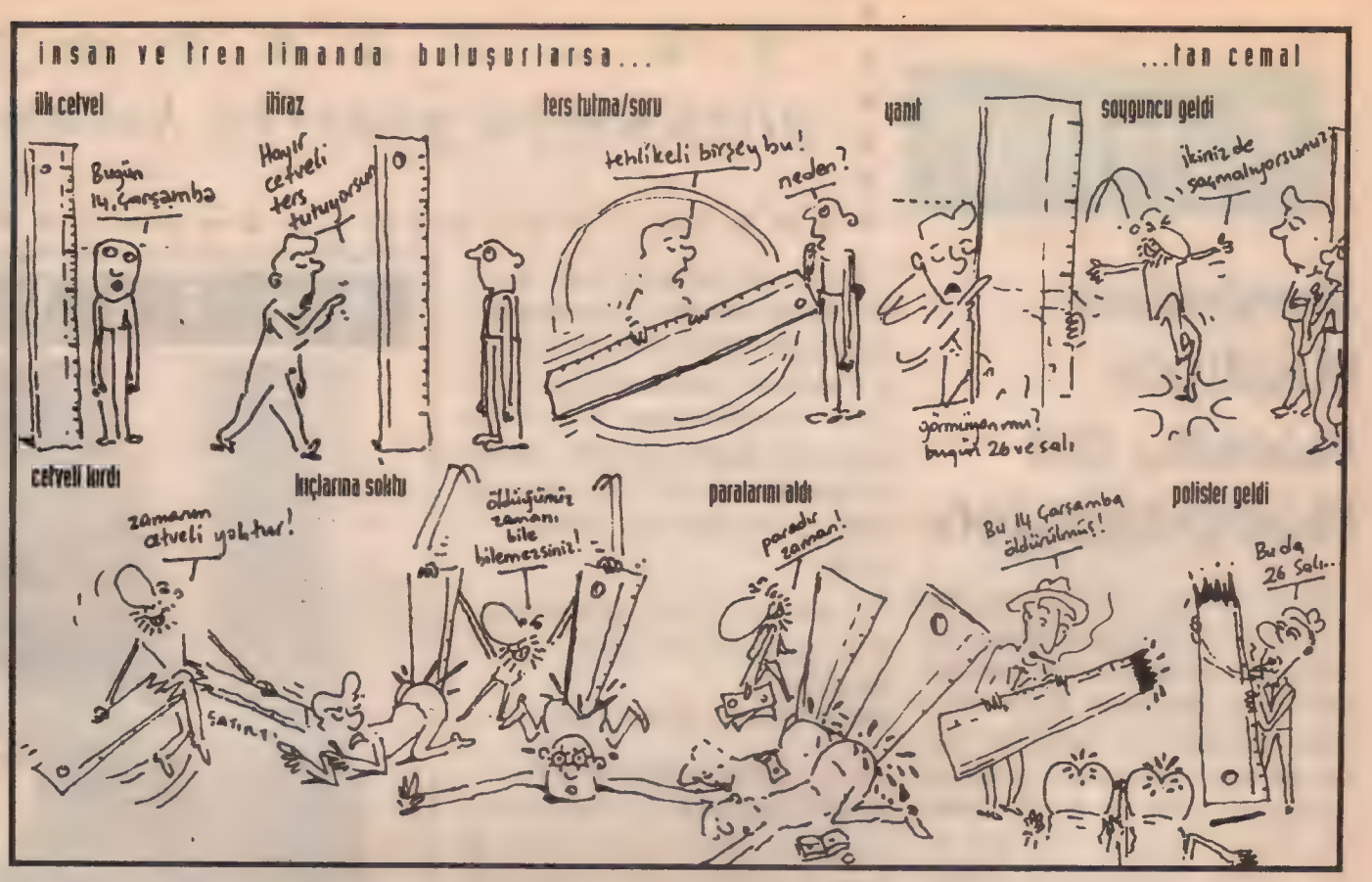

VEDAT BEYİN GÖRKEMLİ HAYATI

Vedat Özdemiroğlu

Vedat Bey için ***"O aslında bir matematik dehasıydı, rakamlarla leblebi gibi oynardı fakat OKEK lafı sinirlerini çok bozdu, iki gün boyunca güldü ve matematiği bıraktı"*** *derler. Bunu söylerler.*

GÜNLERİN KÖPEĞİ
(macera devam ediyor)

Konu vahimdi: Amerikalılar, dünyanın her yerinde insanların rüyalarını satın alıyorlar ve bunları bir araştırma merkezinde kullanıyorlardı. Vedat Bey, otelin penceresinde Hürriyet Anıtı'na bakarak telefonun tuşlarına seri dokundu:

-Alo, ben Vedat.

-Ooo, Vedat Bey. Siz beni arar mıydınız?

-Ararım. Bay William, rüya olayı nedir?

-Rüya mı? Nasıl? Siz nereden biliyorsunuz?

-Biraz düşünürsen, kaynak açıklamama prensibini benim çıkardığımı hatırlayacaksın.

-Doğru.

-Şimdi bilgi ver.

-Tamam.

-Dinliyorum.

-Bir saniye, viskime buz atıyorum. Malum, biz Amerikalılar viskiyi çok severiz.

-Siz Amerikalılar, telefon görüşmelerini kaydetmeyi de çok seversiniz. Ama benim icadım olan manyetik tılsımlı elektronik çip buna izin vermez.

-Yamansınız Vedat Bey. Gelin yıllar önce yaptığım teklifi yine düşünün.

-Ben bir kere olmaz derim. Amerikan vatandaşı olamam. Çünkü ben bir alem vatandaşıyım, bir kainat zerresiyim.

-Yani uzaylısınız.

-Sen de öylesin. Konuyu anlat.

-Bu basit bir rüya sondajı. Çok mühim değil.

-Peki bende güzel rüyalar var desem.

-Nasıl? Hemen buluşalım. Lütfen, hemen.

Kırkbeş dakika sonra, Vedat Bey, "Casablanka" adlı rüya merkezinden içeri giriyordu. Kapıdaki görevli kız, bir demet kırmızı plastik çiçek uzatarak:

-Hoşgeldiniz Vedat Bey. Bay William sizi bekliyor. Kusura bakmayın, doğal çiçek bulamadık yakınlarda.

-Önemli değil. Bu yapay çiçekleri de, organik canlılar, insanlar yapmadı mı? Onların enerjileri var bunlarda. Bunları da düzenli sulamak gerek. Niyet önemlidir.

-Harikasınız.

-Gayret ederseniz siz de olursunuz. William nerde?

-Odasında.

Bay William'ın odası bilgisayarlar ve dev ekranlarla doluydu. Vedat Bey'le tokalaştılar, Vedat Bey pardesüsünü çıkardı, saten sarı pijamalarıyla kaldı.

-Rüyaları anlatırken konsantre olmak isterim.

-Muhteşem. Sizin rüyalarınızı kaydetmek, benim kariyerimi yükseltecektir.

-Kazanmayı seviyorsun William.

-Evet. Ama bir winner olmama rağmen kendimi loser gibi hissediyorum.

-Ben kifayetsiz muhterislerden korkmam. Ama doğrusu sen, kifayetli bir muhterissin. Uzatmayalım, çok çarpıcı bir rüyam var. Ama bunu satın almak için, diğer dokuz sıradan rüyama da para ödeyeceksiniz. Dışarıya film ve dizi satarken siz de aynı yöntemi kullanırsınız.

-Ne isterseniz veririz. Demek sonunda paranın önemini kavradınız. Biz dünyanın en zengin ülkesiyiz. Bütün istatistiklerde sabittir bu.

Vedat Bey on saniyelik bir meditasyon yapıp sakinleşti:

-Üç türlü yalan vardır derler: Yalan, kuyruklu yalan ve istatistik. Herneyse, artık rüyamı anlatabilir miyim?

-Buyrun. Lütfen çarpıcı olandan başlayın.

Vedat Bey, yalan söyleyecek olmaktan sıkılıyordu ama buna mecburdur. Sahte rüyayı tasarladı:

-Rüyamda Hürriyet Anıtı'nın önündeki penguenlere frigo parçaları atıyorum. O esnada tek ayağı kısa bir cinayet masasının üzerinde işçiler çalışıyor. Hürriyet Anıtı'nın eki olarak küçük bir Kelebek Anıtı inşa ediyorlar.

-Mükemmel. Mükemmel.

Vedat Bey, yalan rüyasını anlatırken, Bay William'ın hangi düğmelere bastığını ve ana bilgisayarın hangisi olduğunu gözlemişti. Yavaşça ayağa kalktı, bir takla atarak ana bilgisayarın yanına geldi. (Bay William, şimdi anlamıştı rahat hareket etmek için pijamayla geldiğini ama hep söylendiği gibi, artık çok geçti) Vedat Bey, parmağını bilgisayarın hafıza silici butonuna dayadı:

-Oyun bitiri William. Rüyaları yokedeceğim.

-Yapma! Onüç yıllık emek var orda.

-Kötü işlere harcanmış bir emek. Bunları insanlığın zararına kullanacağınızı ikimiz de biliyoruz. Bi daha çalma William, insanların düşlerini.

Bay William silahını çıkardı:

-Silersen seni öldürürüm.

Vedat Bey, buton üzerindeki parmağı üstünde amuda kalktı, hafıza silindi, William'ın kurşunları boşa gitti. Vedat Bey, uçarak William'ın kafasına güzel bir tekme attı. William ayıldığında, Vedat Bey, üstünde pardesüsü ve elinde yapay çiçeklerle, girişteki kızın yanağından makas alıp gideli tam bir saat olmuştu.

Akşamsefası

HACER YILDIRIM

Yazarlar Delegasyonu'na Beşikçi yasağı

Kürt yazar Mehmet Uzun, İsveç'ten Yazarlar Delegasyonu ile birlikte İstanbul'a geldi. Norveç Yazarlar Birliği Genel Başkanı Thorvald Steen, İsveç Pen Kulübü 2. Başkanı Eugene Shoulgin ile birlikte yayıncılar, yazarlar, aydınlarla ilişki kurararak olup bitenleri daha yakından görmek için. 19 yıldır İsveç'te yaşayan Kürt Yazar Mehmet Uzun'la görüştük.

Bir haftadır çeşitli yazarlar ve aydınlarla görüşüyorsunuz, gözleriminiz neler?

Buradaki yayıncı dostlarımızın, yazar ve aydın arkadaşlarımızın durumunu yakından görmek için geldik. İkincisi Yaşar Kemal'in cezası ile ilgili somut bilgi almak, bir de mümkünse İsmail Beşikçi 'yi cezaevinde ziyaret etmek için. Dördüncüsü de tutuklu yazar ve gazeteci aydınların durumu ya da yargılanan, yargılanmayı bekleyen, kitapları toplatılmış aydınların, yayıncıların ve yazarların durumlarını yerinde görmek için geldik. Dört beş gün hep bu işlerle ilgilendik. Yaşar Kemal'le görüştük. Birçok yayınevini ziyaret ettik. Özellikle tehdit edilen, kitapları toplatılmış yazarları yayıncıları ziyaret ettik. Can Yayınları sahibi Erdal Öz'le görüştük. Geniş bir görüşme ağı oluşturduk. Malesef, cezaevlerindeki yazarlarla görüşme yapmamıza izin verilmedi; biz resmi başvurumumuzu yapmamıza rağmen. Malesef izin verilmediği için biz Beşikçi ile görüşmedik. Bu ziyaretin nedenlerinden birisi de 23-24 Eylül'de Norveç'te başlayacak Uluslararası Edebiyat Konferansı'nı bilgilendirmek. Bu konferansın önemli konularından biri, düşünce özgürlüğü adına Türkiye bizi çok yakından ilgilendiren bir ülke. Buradaki yazar meslektaşlarımızla dayanışma içinde olmak, onlarla birlikte olmak bizim için çok çok önemli. O konferansa giderek gerekli bilgiler sunulacak. Bir ben, bir de Ahmet Altan Türkiye ile ilgili, Türkiye'deki edebiyatın durumuyla ilgili yazarın durumu ve koşullarıyla ilgili paneller düzenleyeceğiz orada.

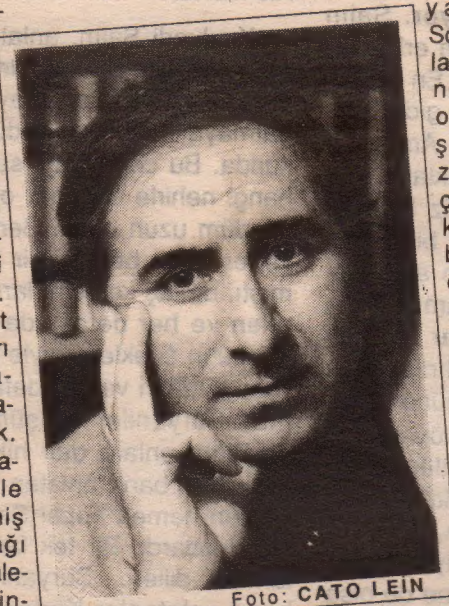

Foto: CATO LEIN

Görüşmeler sonunda ne gibi somut veriler elde ettiniz?

Türkiye'de düşünceye yönelik, yazarın yazmasına yönelik çok yoğun baskılar yasaklar var. Yazarın istediği şeyi düşünmesi, yazması bir iş yapması rahat değil, kolay değil. Bu uygar bir ülkeye yakışmaz. Bunların değiştirilmesi, yeniden gözden geçirilmesi gerekir. Düşünce özgürlüğü uygar bir ülkenin can damarıdır. Düşünce özgürlüğü hem bireylere hem de ülkede yaşayan bütün kategorilere, kurumlara yönelik olmalı. Şimdi Türkiye'nin iddiası uygar olmak, batıyla bütünleşmek, batıyla entegre olmak; birçok konuda bu böyle. Demin sözünü ettiğim konularda Türkiye'nin hayli yol katetmesi gerekiyor. Çok fazla yasak var, hem yasal yasaklar, hem de kültürel, sosyal yasaklar. İnsanların beyninde oluşmuş yasaklar var. İnsanların vicdanlarında oluşmuş yasaklar. Bunların ortadan kaldırılması gerek. Bu konuda Türkiye 'ye yardımcı olacak camia yazarlar, aydınlar camiası. Biz de kendi imkanlarımız oranıyla, kendi ölçülerimizle, bu konuda yardımcı olmaya çağırıyoruz.

Kongrede sunduktan sonra ne gibi etkisi olacak?

Bir kere o topluluklar diliyle oradaki basında yazılacak. Sonra Yazarlar Birliği Genel Başkanı olan arkadaşımız, aynı zamanda birçok kültürel kuruluş ve bakanlığın danışmanı durumunda. O çeşitli bakanlıklara ve kuruşlara rapor vermeyi düşünüyor. Onlar aracılığıyla Türkiye de bu konuda diyalog kurulabilir. Belki bir adım atılır, belki de geniş bir zamanda etkilenme sözkonusu olur. O da olmazsa bizim hassasiyetimiz görülür, anlatılır.

Uzun yıllardır yurtışında kalmanızın nedeni ne?

1977 yılında yurtdışına çıktım. O tarihden beri İsveç'te yaşıyorum. Ben orada günlük bir gazetede yazıyordum. 15 yıl Türkiye'ye gelemedim. 12 Eylül' den sonra Türkiye'ye girişim yasaklandı. Orada çeşitli kültür ve kurumlarda bakanlıklarda çalıştım.Toplam 11 kitabım var. Bunlardan ikisi Türkçe, ayrıca yayınlanmış beş Kürtçe kitabım var.

Neden Kürtçe?

Kürtçe benim anadilim. Kürtçe baskı altında.. Şimdi insanların, özellikle aydınların kendi ana dillerinde, kendi ortamlarında kendi kişisel ilişkilerinde vicdani bir sorumlulukları vardır, ahlaki bir sorumlukları vardır. Bundan dolayı ben Kürtçe'yi tercih ettim. Kürtçe benim edebi dilim değildi. Benim entellektüel dilim Türkçe'ydi. Okulda Türkçe okuyup yazdım. Kürtçe yasaktı. Ben bütün bunlara rağmen Kürtçe'yi tecih ettim. Kürtçe'nin renkleriyle, nakışlarıyla, motifleriyle, tatlarıyla... Edebiyat için bütün bunlar çok önemlidir. Romanlar, denemeler yazıyorum. Onları da Kürtçe, İsveçce diliyle yazıyorum.

Romanlarınızda denemelerinizde de Kürtler var..

Benim romanlarımda böyle unutulmuş, yokedilmiş, çarpıtılmış Kürt tarihi, Kürt kimliğinin çok belirleyici bir yeri var. Ama ben bütün bunların da çok evrensel olmasına dikkat ediyorum.Çok kültürlülük benim romanlarımın temelidir.

Narçiçekleri adlı deneme kitabınızda da Ermeniler var...

Benim Mezopatamya, Anadolu da çok ilgimi çekiyor. Mezepotamya da, Anadolu da uygarlıkların beşiğidir. Çok önemli yerler ama baskıların, rejimlerin, siyasetlerin çok uzun yıllardan bu yana oralarda egemen olması bütün bu zenginlikleri çok sınırlandırmış. Çok kültürlülüğü, o zengin kültürü yeniden ortaya çıkarmak ve bir an önce oraya varmamız gerekli. Ne kadar renklendirici, ne kadar enerji sağladığını göstermemiz gerekiyor. Bu topraklar hepimize ait. Bu kültürlerin, dinlerin gidecek başka yerleri yok. Ama birlikte yaşamanın erdemine kavuşmamız onu bilmemiz gerekir. Tabii; siyaset bunu engelliyor. O yüzden benim yaptığım edebiyat da çok kültürlü.

İsveç'e döneceğim ama Türkiye'deki ilişkiler benim için çok önemli. Hatta ilerideki zamanlarda Türkiye'ye yerleşmeyi düşünüyorum. Çünkü ben bu topraklara aitim, bu toprakların yazarıyım. Ben oraya para kazanmak için, ekonomik durumumu düzeltmek için gitmedim.

Mehmet Uzun bir hafta sonra İsveç'e dönecek. Uzun'un Türkçe'ye çevrilmiş "Narçiçekleri" adlı deneme kitabı ve "Yitik Bir Aşkın Gölgesinde" adlı romanı var. Narçiçekleri'nde işlediği çok kültürlülükten bir bölüm:

"Evet, o semte 'Gavur Mahallesi' deniliyordu, Kadim Kürt ve müslüman şehrin gayri- müslim sakinleri, Ermeniler ve biraz da Asuriler-Süryanilerle Museviler, bu semtte oturuyorlardı. 'Gavur Mahallesi' Diyarbakır'da neredeyse, bir vahaydı. At arabaları, faytonlar, eşekler, sürücüler, satıcılar, hamallar, tellallar ve çocukların bitmez tükenmez seslerinden tam bir keşmekeşin yaşandığı şehirde bu, semt, sakinliği ve sessizliğiyle, eski zamanlara ait bir düş ülkesiydi sanki..."

BEYOĞLU'NDA GARİBANIN OTOPSİSİ YAPILMAZ

Oktay Güzeloğlu

KÜÇÜK ISMAIL

Beyoğlu'nun ara sokaklarında dalgın yürürken bir kavgaya rastladım.

Bir genç elinde bıçak, birisine saldırıyordu. Araya girdiler, adam kaçtı, fakat bıçaklı iki yanına vurdu. Kanlar boynunun iki yanından fıskriye gibi fışkırdı. Etraftakiler kaçıştı. Genç ortaya küfürler yağdırarak, birşey olmamış gibi elinde bıçak, kızıla boyanmış boynuyla çekip gitti.

Sonradan sürekli yazılarımı yazdığım bir sabahçı kahvesinde gördüm onu. Herkesle birlikte televizyon seyrediyordu. Televizyonda karate filmi oynuyordu. Genç, ayakta "yaşım onyedi ama ne yollar görmüşüz" diye konuşuyordu. Bu sözlerde korku ile karışık, kendini korumaya çalışma vardı. Birara televizyondaki filmden etkilenmiş olacak ki, yenik sesiyle, "Ulan bana böyle vursa bir hafta kalkamam" diye devam etti. Film oynarken sahnelere göre sürekli yorum yaparak konuşuyordu.

Film bittikten sonra garsonla haber göndererek masama davet ettim. Önce korku ile karışık şaşırdığını farkettim. Sonra, utana sıkıla çekingen geldi. Oturdu. Tanıştık, adı İsmail'miş. Çay söyledim. Yazılarımı göstererek, "Bak bakalım, beğenecek misin" dedim. "Benim okumam yok." dedi. Doğulu'ymuş. Köylerinde okul olmadığından okuyamadığını söyledi. Konuşurken, sıkıntı çekiyordu. İkinci çaydan sonra biraz rahatladı. "Ne iş yapıyorsun?" dedim. "Hiç" dedi. "Niye?" diye sorduğumda; "Ben çok sinirliyim, çalışamam" dedi.

İstanbul'a ne zaman geldiğini sorduğumda; "Köyümüzü yaktılar, dağlara kaçtık, karda, dağlarda mağaralarda yattık. Allahıma, karlar hep kan olmuştu. Bir görseydin baba, aç kaldık, ceketim de yoktu. Üşüdük. Sonra Diyarbakır'a geldik. Anam, babam, beş de küçük kardeşim var. Onlar kaldı. Ben İstanbul'a kaçtım. Bir sene falan oldu. Beyoğlu'na geldim. Hemşerilerimi buldum. Beni bir meyhaneye verdiler. Sonra ikinci gün patron beni meyva almaya gönderdi. Allahıma acemiyim. Geç kaldım. Patron bana müşterilerin içinde tokat attı. Zoruma gitti. Hemen koştum kasadan bıçağı kaptım, patronu dötünden vurdum. Yaşım küçük diye üç ay yattım, çıktım. Başka hemşerilerim, boşver çalışma, gel kumarhanenin kapısında erkete (gözcü) dur dediler. Sabaha kadar duruyordum. Polis gelirse ıslık çalıyordum. Yazın iyi de kışın çok soğuk dışarı. Bir kere üç gün karnım ağrıdı. Çalışmadım."

"İsmail senin hayatını da yazayım mı?" dedim. "Olmaz, yazma" dedi. Gülüştük. Çayları tazeledik. Aynı çevrede olduğumuzdan sık sık görüşüyor, konuşuyorduk.

Bir gece yanında bir arkadaşı ile çalıştırdığım meyhane sokağından, etrafa küfürler ederek geçerlerken, beni gördü sustu. "Kusura bakma baba sana değil" dedi ve yürüdüler. Elli metre ileride tekrar küfür etmeye başladılar. Köşede duran iki bitirimin "Susun lan ayılar" sözleriyle arkadaşı, bıçaklarını süratle çekerek laf atan o iki kişiyi vurdular ve kaçtılar.

Daha sonraki günlerde, İsmail ilk tanıdığım İsmail değildi. Değişmişti, bitirimvari bir tip olmuştu. Hapishaneyi su yolu yapmıştı. Ara sıra yanıma uğruyor, "Söyle baba, sana sataşan varsa söyle Allahıma vurayım. Seni baba gibi severim, bize çok kıyağın var "diyordu.Kendisine tehlikeli yolda olduğunu sonunun olmadığını söylüyordum, ama boşver çalışsan n'olucak diyordu. Sanki bir ticarethane sahibi gibi "İşler çok kötü, dün on cüzdan götürdük. İçinden bir milyon lira çıkmadı. Kimsede para yok" derken ülke ekonomisini basit bir dille açıklar gibiydi. Yine bir gün göğsünü tutarak yanıma geldi. Oturttum. Yüzü acıdan buruşmuştu. Gömleğinin düğmelerini açtı, gösterdi. Yarası sargılıydı."Baba dün gece bir pavyona saldırdık, vuruldum. Polise şikayet etmişler, beni arıyorlar. Şimdi ne yapacağım? Bana yardım et, böyle işe de çıkamam" diye ağladı. İflas etmiş tüccar gibiydi. O da yararlanarak, sağlık ve ataklık isteyen, haraççılık işini kaybediyordu.

Aradan uzun bir zaman geçti, göremedim. Sonradan çıktı, geldi. İyileşmişti.

"Hapisteydim, on gün oldu çıktım. İşler iyi, adım duyulmaya başladı. Daha büyük işler yapacağım" dedi. Konuşurken esrarlı sigarasından derin derin çekiyordu.

"Baba bunu da çekmesem, sinirime sahip olamam, bir de haplandım mı bütün İstanbul'u teslim alırım. Söyle baba, sana sataşan varsa söyle Allahıma vurayım" diyerek aynı sözleri yineledi. Esrarının üzerine bir de bira çekti gitti. Bir ay geçmemişti ki, Tarlabaşı'nda yürüyordum. Bir kalabalık toplanmış. Yaklaştım baktım. Yerde kanlar içinde cansız biri yatıyordu. K. İsmail'di. Vurmuşlardı. Ama kim belli değilmiş.

Ne acıdır ki ölüsüne sahiplenemedim.

Akşamsefası

Muhsin Kızılkaya

CİNS İSİMLER

"Ölüler Ansiklopedisi"

"Bizim de ölü seslerimiz olacak, / gerçekten yaşamışsak ya da ırmaklara süren yüreği bizi / ormanların ve dağın dilemediyse bize düşlerden başka şey."

Salvatore Quasimodo

Sıcaktı. Mahşeri bir sıcaktı. Başımızın üzerinde dönen vantilatörler kâr etmiyor, sıcaktan bunalıma girmiş, gölgelik bir saçakaltı arayan uyuz köpekler gibi serin bir yer arıyorduk. Adana'da hayat Temmuz sıcağına tutsaktı.

Adana çölünde bir vaha varmış. Orada, uzaklarda, dağları aştıktan sonra bir yerlere saklanmış, içinde bir ırmak akan, etrafı dağlarla çevrili, şirin mi şirin, güzel mi güzel bir yer varmış, Feke...

Feke, Çukurova'da bir serin yermiş. Kalkıp oraya gitmeye karar verdik. Mahmut orada bizi bekliyor.

Feke'ye giderken, otobüste bir hayret durum var. Yeni Türkü çalıyor otobüsün teybi, "Telli telli, şu telli turnam"; bu sıcakta ben yerimde duramam... Feke, kadim bir belde. Eski, çok eski bir yerleşim yeri... Bilinen tarihi Bizanslılar'la başlar, sonraları Ermeni Baronları'nın başkenti olmuş... Tekmil baronlar burada otururr, buradan açılırlarmış Çukurova'ya, Toros Dağları'na...

Feke'nin içi de sıcak, 87 Temmuz'u hınzır mı hınzır. Mahmut'un misafiriyim, evlerine gidiyoruz. Şehir Kulübü'nde briç oynuyoruz kaymakamla, askerlik şube başkanını da kareye alarak. Masada muhabbet dönüp dolaşıyor, şöyle bir serin pınar başı olsa, alsak karpuzları, nevaleleri, yüklensek jipe, vursak Toroslar'ın eteklerine, çıksak yukarılara, doya doya baksak aşağılara, rakı içsek...Peki bu işin ustası kim? Kim en iyi bilir buranın en serin pınar başını? Dağın yukarılarına kim mahirdir, kimin zevki en gelişmiştir diye konuşurken, konuşmanın, kafa yormanın bir anlamı olmadığını söylüyorlar, buraların en çok herşeyini bilen biri var elbet, o da Kızılyerli Saim'dir... (Ruhu şad olsun, toprağı bol olsun, Mahmut'tan aldım haberini, geçen yıl ölmüş; o anlattığı bütün hikayeleri de yanına alıp götürmüş Saim Amca. Feke Feke olalı, böyle görkemli bir cenaze törenine şahit olmamış.)

Aldık nevaleleri, seçtik karpuzları, yüklendik jipe, hilal şavkıyla her tarafın apaydınlık olduğu bir gecede vurduk Toroslar'a, çıktık yukarılara, Lamprin kalesinin eteklerinden dolanarak, Asmaca'ya vardık. (Tarihçiler derler ki, bugünkü adı Feke Kalesi olan Lamprin kalesinin içinde, 1519 tarihlerinde, 108 hane ve 40 mücerret Ermeni nüfusu vardı. Bu küçük kalede o sırada sof işleyen 60 dükkan ve bunların işledikleri sofları apreden geçiren iki cendere bulunuyordu. Cendereden top başına hazineye bir akçe alınırdı. (Yıllık cendere geliri 1000 - 1200 akçe idi.) Asmaca Toroslar'ın doruklarında... Gökyüzünde yıldızlar o kadar çok ki, aşağılar Çukurova, yukarısı gökyüzü yıldız ovası... Aklıma Yaşar Kemal düştü, burada olsaydı üstad şimdi ne döktürürdü. Yatırdık karpuzları buz gibi pınara, serdik nevaleleri, bir aşağılara ovaya, bir yanımızda yükselen haşmetli dağa, bir gökyüzüne baka baka koyulaştırdık muhabbeti.

Saim Amca aldı sözü:

"Şu yanından geçtiğimiz Lampri Kalesi var ya, onun etekleri çocuk ölüleriyle doludur. Çocuktum, yaşıtlarım çocukları, küçücük bebeleri Enver'in adamları, ayaklarından tutup topaç çevirir gibi çevirir, sonra yarlardan bırakırlardı aşağıya. Her taraf mezarsız çocuk ölüleriyle dolu."

Ermeniler'e karşı ilk tehcir hareketini Enver Paşa başlattı. Çukurova insansızlaştırıldı. Sonra oraya Türkmenler'i, Kürtler'i taşıdılar; Ermeniler'den boşalan konaklara dışardan gelen aileleri yerleştirdiler. Enver yaptı bunu ve kendini Turan ülküsü uğruna attı Orta Asya steplerine. At sırtında kımız içip kılıç sallarken, vurdular Enver'i.

30 Ekim 1918'de Fransız Orduları Komutanı Allanby'nin emri üzerine, Albay Brêmond komutasındaki işgal güçleri 1 Şubat 1919 günü Adana'ya girdi. Albay, her ilçeye bir Fransız zabiti kaymakam yardımcısı olarak atadı. Fransızlar'ın en yakın müttefikleri de Ermeniler'di. Enver'in dışarılara, Sina çöllerine sürdüğü Ermeniler yeniden tüfek kuşanıp Fransızlar'ın yardımına koştu. Yukarıdan bastıran Kuvay-ı Milliyeciler karşısında Fransızlar daha fazla dayanamadı.

Sözünü ettiğimiz yıllar harp yılları, birinci cihan harbi bütün cephelerde kıran kırana sürüyor. Saim Amca'nın köyündeki bütün erkekleri askere almış İttihatçılar... En az yedi yıl süren, çoğunun da gidip gelmediği bir askerlik. Saim Amca'nın anlatısına göre, köyde yaklaşık yüz kadın bir başına erkeksiz kalmış. Birkaç ay sabırla geçmiş; birkaç ay sonra kadınların karnının altındaki cinler depreşmeye başlamış. Ama köyde erkek yok; kalanlar da incir gibi, yaşlı ihtiyarlar. Kadınlar sağı solu kolaçan ederken, o güne kadar erkekten saymadıkları köyün deli çobanını farketmişler. Kıtlık yılları, yiyecek hak getire. Bulabildikleri bütün yiyecekleri, tereyağını, balı, ekmeği, artık Allah ne verdiyse çobana vermeye başlamışlar, ne de olsa çoban yaklaşık yüz kadına hizmet veriyor. Ninesi anlatmış daim Amca'ya; deli çoban bu yoğun mesaiye ancak üç ay dayanabilmiş ve günün birinde çoban mefta...

Kadınlar cephesinde durum böyle, erkekler cenahında durum farklı değil. Fransızlar esir aldıkları Türk, Kürt köylülerini Çukurova'da etrafını delikli tel örgülerle çevirdikleri bir kampa doldurmuşlar. Günün birinde Fransız askerlerin tel örgülerin etrafında, mart ayının başına vurduğu kediler gibi dolaşmaya başladıklarını görmüşler bizimkiler. Esirlerin arasında bir Kürt Alo var, Kürt Alo malafatıyla meşhur... Duruma uyanan bizimkiler, "Alo kurtarırsan bizi sen kurtarırsın, şu askerleri memnun et, konserveleri indirelim mideye" demişler. Alo biraz düşünmüş ve kendini birkaç kutu konserve uğruna feda etmeye karar vermiş. Artık hergün Fransız askerlere gizlice içerdekilere konserve kutularını vermiş ve pantolonlarını indirerek gerisin geriye tel örgülere, Alo'ya yaklaşmışlar. Alo, tel örgünün arkasında, bulabildiği delikten uzanarak Fransızlar'ı memnun etmeye başlamış. Herkes durumundan memnun. Esirler konserve yiyiyor, Alo hizmet veriyor, askerler alı al, moru mor memnun ayrılıyorlar oradan. Ama olan da Alo'ya olmuş; bu yoğun mesaiye daha fazla dayanamamış ve yeterince beslenemediği için de günden güne zayıflamış ve Alo mefta...

Kızılyerli Saim, anlatısının sonuna geldiğinde sarhoş olmuştuk hepimiz. Gece ilerlemiş, "ay kana kana batmaya" hazırlanıyordu ovanın ufkunda. Bu coğrafyayı sulayan kanın hangi nehirle eşdeğer olduğunu düşündüm uzun uzun. Benim geldiğim yerlerde de benzer bir tarih yaşanmıştı. Birkaç kez sınırların dışına sürülen ve her defasında İngilizler'in, Ruslar'ın fişeklemesiyle yeniden savaşa sürülen ve her defasında kırdırılan Süryaniler'i düşündüm. Bana anlatılan onlara dair hikayeleri... O hikayeleri bana anlatan o adamların hemen hemen hepsi Saim Amca'ya benziyorlardı. Bir tek fark vardı aralarında, dilleri... Süryani hikayelerini bana anlatanlar Kürtçe konuşuyorlardı; Ermeni hikayelerini anlatan Saim Amca ise Türkçe...

Olsun, acının dili yok... Acı her dilde aynı tadı veriyor nasılsa...

Akşamsefası

Kemal Gökhan EMEKSİZ'DE DÖRT MEVSİM

CAN YÜCEL

can yücel

70. doğum yıldönümünde

CAN YÜCEL'e SAYGI GECESİ

Tarih: 1 Ekim 1996 Saat: 19.30

Yer: Harbiye Açık Hava Tiyatrosu

TUNCEL KURTİZ, SEMA, YENİ TÜRKÜ, EŞBER YAĞMURDERELİ, CEM YILMAZ, YILMAZ ERDOĞAN...

BİLET SATIŞ NOKTALARI: LeMan Kültür ve Harbiye Açık Hava Tiyatrosu gişeleri...

LeMan ÖKÜZ 96

SAYI: 20
19 EYLÜL1996
PERŞEMBE

SAHİBİ:
ŞİMERA YAYINCILIK LTD. ŞTİ. adına Mehmet ÇAĞÇAĞ

Yayın Yönetmeni:
Metin ÜSTÜNDAĞ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Kutlu ESENDEMİR

Öküz'e saman ve su verenler:
Altay MARTI, Aslan ÖZDEMİR, Atilla ATALAY, Ayça ŞEN, Bahadır BARUTER, Bahadır BOYSAL, Can KOZANOĞLU, Can YÜCEL, Can BARSLAN, Cezmi ERSÖZ, Cüneyt ÖZDEMİR, Devrim SEVİMAY, Derya SAYIN, Eflatun NURİ, Ender ÖZKAHRAMAN, Engin TURGUT, Eşber YAĞMURDERELİ, Ferhan ŞENSOY, Fikret BEKLER, Gani MÜJDE, Güneri İÇOĞLU, Halil TURHANLI, Hacer YILDIRIM, Haydar ERGÜLEN, Kemal GÖKHAN, Kutlu ESENDEMİR, Lütfü OFLAZ, Mehmet ÇAĞÇAĞ, Mesut CEYLAN, Memed Erdener, Mesut KARA, Metin ÜSTÜNDAĞ, Murathan MUNGAN, Muhsin KIZILKAYA, Musa KART, Nihat GENÇ, Orhan PAMUK, Oktay GÜZELOĞLU, Ömer LAÇİNER, Semra CAN, Sezai SARIOĞLU, Sunay AKIN, Soner GÜNDAY, Tan CEMAL, Tuğrul ERYILMAZ, Tuncay AKGÜN, Tuncel KURTİZ, Tuncer ERDEM, Ümit KIVANÇ, Vedat ÖZDEMİROĞLU, Yıldırım TÜRKER, Yılmaz ERDOĞAN, Zafer TEMOÇİN
Sayfa Sekreteri
Aydın ŞAHİN, Fikret ÖZDEMİR
Bilgisayar Tasarım:
Murat YÜCEŞAN
Cebrail OKÇU
Vesile ÖZDEM
Yasemin KALE
Montaj:
Kadri Çavuşoğlu
Satış:
Cüneyt AYDIN
İşletme:
Orhan AÇAR
Halkla İlişkiler:
Suzan ÇARK
Muhasebe:
Yaşar AKŞAHİN
Bina Görevlisi:
Yasin ADIYEKE
Tel: 251 42 44 - 251 57 54,
Fax: 251 52 67,
Baskı: Basmat
Dağıtım: Bir-Yay,
Adres: İstiklal Cad. İmam Adnan Sok. No:20 80800

ABONELİK KOŞULLARI

AMERİKA - (UÇAK)
1 yıllık Abone bedeli - 100 $ -
6 aylık Abone bedeli 50 $
UZAKDOĞU - (UÇAK)
1 yıllık Abone bedeli - 125 $
6 Aylık Abone bedeli 65 $
AVRUPA (POSTA)
1 yıllık Abone bedeli 100 DM
6 aylık Abone bedeli - 50 DM
AVRUPA (UÇAK)
1 yıllık Abone bedeli 110 DM
6 aylık Abone bedeli 55 DM
YURT İÇİ (POSTA)
1 yıllık Abone bedeli
3.500.000 TL
6 aylık Abone bedeli
1.750.000 TL

BANKA HESAP NUMARALARI:
Mark hesabı: 3002462 - 0
Dolar hesabı: 3002461 - 2
TL hesabı: 1100384 -7
(Hesap numaralarının hepsi Yapı Kredi Bankası, Parmakkapı Şubesine aittir)

öküztüphanesi

HAFTANIN ALINTISI

"Büyük adam, bir devin sırtına tırmanan cüce. Dev: halk. Şuursuz, sevimsiz, tehditkâr. Yığın kadındır. Irzını teslim edecek bir zorba arar. Çobansız rahat edemeyen kaz sürüsü."

BU ÜLKE / Cemil Meriç

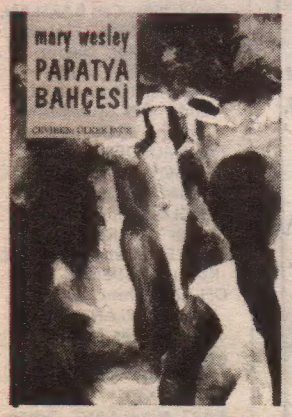

Papatya Bahçesi / Mary Wesley / Çeviren: Ülker İnce / Telos Yayıncılık / 382 sayfa

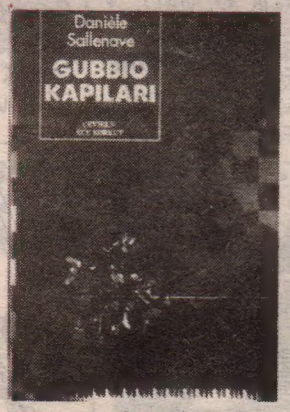

Gubbio Kapıları / Daniele Sallenave / Çeviren: Ece Korkut / Telos Yayıncılık / 324 sayfa

Terörist / Doris Lessing / Çeviren: Zeynep Sirer / Afa Yayınları / 446 sayfa

Aşkın Gayri Resmi Tarihi / Özgün E. Bulut / Berfin Yayınları / 64 sayfa

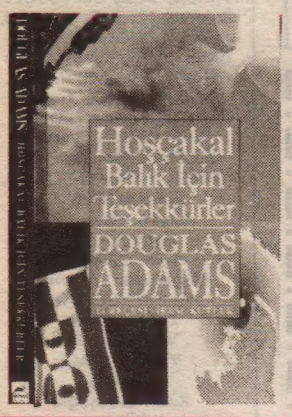

Hoşçakal Balık İçin Teşekkürler / Douglas Adams / Çeviren: İrem Kutluk / Sarmal Yayınevi / 219 sayfa

Uzay Zamanda Karadelikler / Kitty Ferguson / Çeviren: Bülent Toksöz-Mehmet Gümüş / Sarmal Yayınevi / 133 sayfa

Bir Sarı Çiçek / Julio Cortazar / Çeviren: Nihal Yeğinobalı / Can Yayınları / 184 sayfa

Yırtıcıların Alacakaranlıkta Savaşı / Henri-Frederic Blanc / Çeviren: Halil Gökhan / Can Yayınları / 119 sayfa

Shakespeare'in Son Günleri / Vlady Kociancich / Çeviren: İlknur Özdemir / Can Yayınları / 256 sayfa

Gözbağının Ardında / Siri Hustvedt / Çeviren: Ayça Sabuncuoğlu / Can Yayınları / 200 sayfa

Diyanet'e Cevap / İlhan Arsel / Kaynak Yayınları / 132 sayfa

İmparatorluğa Karşı / Michael Parenti / Çeviren: Özcan Buze / Kaynak Yayınları / 206 sayfa

Edebiyat Müzik ve Felsefe Üzerine / A.A. Jdanov / Çeviren: Fatmagül Berktay / Kaynak Yayınları / 96 sayfa

Kader Ağıtları-Vergilius'un Dönüşü / Hermann Broch / Çeviren: Ahmet Cemal / İyi Şeyler Yayıncılık / 71 sayfa

Bu Ülke / Cemil Meriç / İletişim Yayınları / 339 sayfa

Hayat Bir Emrin Var mı? / Cezmi Ersöz / İletişim Yayınları / 194 sayfa

Akşamsefası

İLANLARINIZ İÇİN: 0212.251 42 44